

TESVİYE

YIL : 10

SAYI : 49

NİSAN 2001

Her milimetresini değiştirdik.

Honda Civic baştan aşağı yenilendi. VTEC motorla sınıfında en iyi hızlanma, en düşük yakıt tüketimi... Sınıfında ilk kez düz arka zemin... Amerikan güvenliğ testlerinden 5 üzerinden 5 yıldız... Sınıfında en geniş iç hacim... Her milimetresi değişen Yeni Honda Civic'i yakından görmeniz için sizi **Honda Yazeks**'e bekliyoruz.

Honda Yazeks

YENİ HONDA CIVIC

Elmadağ, Yedikuyular Caddesi, No: 2-10, 80240 Taksim / İstanbul Tel: (0212) 232 98 66 / 231 58 17
Faks: (0212) 230 80 42 Acil Servis Hattı: (0212) 231 38 52 İrtibat: Mustafa şengöl (NAR)
(0532) 322 23 16 - (0212) 248 58 93 e-mail: yazeksoto@turk.net İnternet: www.yazeksotomotiv.com.tr

HÜR VE KABUL EDİLMİŞ MASONLAR BÜYÜK LOCASININ DERGİSİDİR

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası adına
İmtiyaz sahibi : **DEMİR SAVAŞÇIN**

Yazı İşleri Sorumlu Müdürü : **CELİL LAYİKTEZ**

NURUZİYA SOKAĞI 21, BEYOĞLU - İST. TEL.: (0 212) 251 26 50
DERGİDE ÇIKAN YAZILARIN SORUMLULUĞU YAZARLARINA AİTTİR.
ÜYELERE MAHSUSTUR. İKİ AYDA BİR YAYINLANIR.
YENİLİK BASIMEVİ TEL : (0 212) 243 55 72 - 245 32 48

YIL : 10

SAYI : 49

NİSAN 2001

İÇİNDEKİLER

2. Tesviye'den Celil LAYİKTEZ
3. H. K. E. M. B. L. Derince
Cumhuriyet İlköğretim Okulu Tesviye
4. Göz Göre Göre, Göz Ardi Etmeye
Hakkımız Olmayanlar Can ARPAÇ
9. Büyük Şark Dergisi (1931 - 1935) Derleyen: Reşit ATA
14. Üstat, Üstadı Muhterem ve Önceki
Üstadı Muhterem Locaları..... Celil LAYİKTEZ
17. Yozgat'ta Bir Mason Locası Derleyen: Ömer TECİMER
19. Fırtınada Hürmasonluk BÖLÜM : 1 André CHOPARD
24. Hürmasonluk Hakkında Bir Yabancıнын Sorabileceği
100 Ahret Sorusu..... Celil LAYİKTEZ
26. Merak Ettikleriniz Tesviye
28. Yeni Yayınlar: Türkiye'de Masonluk Tarihi, Cilt: 2 Yavuz AKSEL
30. Masonik Mizah Tesviye
32. Arşivimizden Belgeler Tesviye
33. Masonların Dünyasında bir Geziñli Tesviye
43. Synopsis Tesviye
44. Bulmaca Sinan GÜR MEN

KAPAK RESMİ

HÜR VE KABUL EDİLMİŞ MASONLAR BÜYÜK LOCASI
DERİNCE CUMHURİYET İLKÖĞRETİM OKULU

TESVİYE'DEN

Sevgili Kardeşlerim,

Derince İlköğretim Okulu tamamlandı ve 29 Nisan tarihinde açılışı yapılarak hizmete girecektir. Bu mutlu günde hep birlikte olmayı diliyorum. 30 Nisan Pazartesi günü de eğitimle ilgili panelimiz Hilton Otelinin Balo salonunda tertip edilecektir. Ayrıntıları s. 3'de görebilirsiniz.

Mayıs ayında yayınlanacak Dergimizin 50. sayısı ile 5. cildimizi (ve 9. yılımızı) tamamlamış olacağız. Eylül ayında yayınlanacak 51. sayımızın formatı, Büyük Üstadımızın izni ile, A4'e yakın standart modern dergi boyutlarında olacak. Sayfa sayısı azalmadan değişen formatla daha dinamik bir takdim geliştirebileceğimize inanıyorum. Bunun dışında Kardeş ve Loca haberleri için daha fazla yerimiz olacak ve ticari ilanlarda standart boyut avantajı elde edilebilecek. Haberler için genelde Kardeşlerimizden, özelde de Loca Sekreterlerinden yardım rica ediyoruz. Böylece dergiye daha interaktif bir içerik verebileceğiz.

S.4'de Krallar, krallıklar yok olur, Hürmasonluk kalır diye özetleyebileceğimiz Ön. Bü. Üs. Can Arpaç K.'in "Göz Göre Göre, Göz Ardı Etmeye Hakkımız Olmayanlar" başlıklı yazısından sonra, P. Muh. Reşit Ata Kardeşimiz Büyük Şark Dergisinden eski yazıları değerlendirmeye başlıyor (s.9). Eğitim seferberliğimizde yurt dışında var olan Üstadı Muhterem Localarının üzerinde durulduğundan, yurt dışında tarih içinde ve günümüz uygulamalarında bu tür locaları anlatmaya çalıştık (s.14). Yozgat'ta harp esirleri (1919) locası (s.17) ile 1935 sonrası Fransa ve Almanya'da Masonluğun durumu (s.19), Hürmasonluk Hakkında sorulabilecek 100 Ahret Sorusu dizimizin ilk yazılarını (s.24), "Merak Ettikleriniz"de Masonik Işık Yılı ile Thomas Paine K. hakkında yazıları (s.27), s. 30'da da mizah sayfamızı bulabileceksiniz.

Haberler bahsinde, Koray Darga K. Eğitim ve Öğretim Locamızın çalışmalarını (s.33) ve Sağlık Odası hazırlığını da Sinan Ogun K. (34) özetlemekte. İngiltere Birleşik Büyük Locası Büyük Üstadının, bu sıfatıyla, İsveç Kralını ziyareti, İngiltere'de Millî Mason Haftası, Dağcı Masonlar, Koleksiyoncular, Başkan Bush'un üzerine yemin ettiği Masonik Kutsal Kitap, 9659 numaralı İnternet Locasının Üstadı Muhterem İs'ad Töreni gibi konuları Yurt Dışı Haberlerinde bulabileceksiniz.

Kardeşçe sevgi ve saygılarımla.

Celil LAYİKTEZ

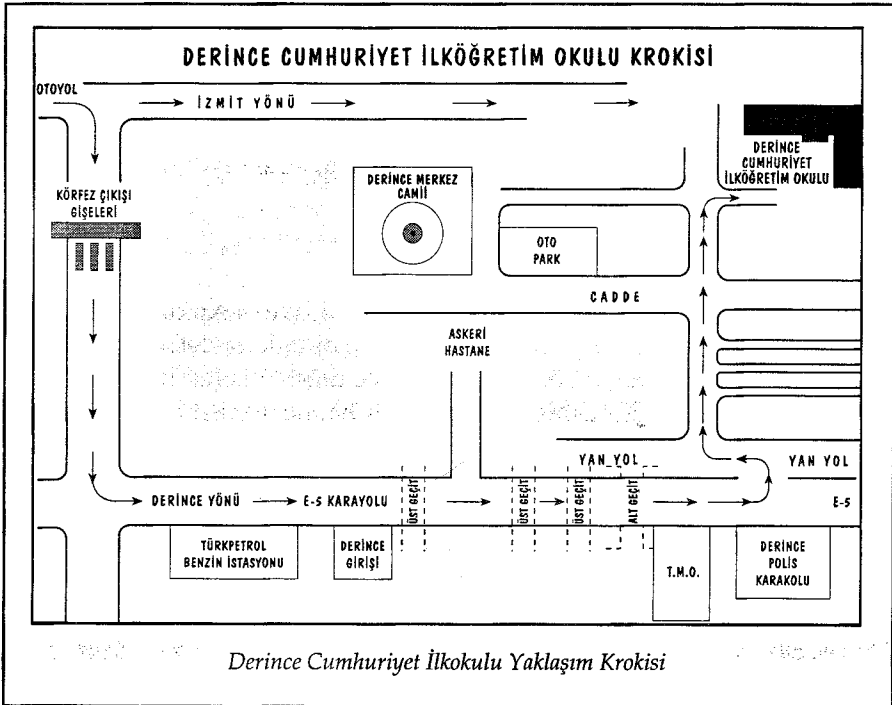
H. K. E. M. B. L. DERİNCE CUMHURİYET İLKÖĞRETİM OKULU

TESVİYE

24 Eylül 2000 tarihinde temel atma törenini takiben inşaatına başlanan DERİNCE CUMHURİYET İLKÖĞRETİM OKULU çok kısa bir süre içerisinde tamamlanarak Milli Eğitim Bakanlığına teslim edilmiştir.

1088 öğrencinin eğitim görebileceği, 17 Derslik ile 5 Laboratuvarın yer aldığı 1 Bodrum ve 3 normal katdan oluşan Okul 29 Nisan 2001 günü Derince'de, Okul binasında yapılacak Açılış Töreni ile hizmete girecektir. Ayrıca 30 Nisan 2001 Pazartesi günü İstanbul - Hilton Otelinde 16.00 - 18.00 Saatleri arasında "Temiz Toplum Yaratmada Eğitimin Rolü" konulu bir panel düzenlenmiştir.

Bütün Kardeşlerimizin katkıları ile ortaya çıkan bu güzel ve anlamlı eserin Açılış Törenine ve Panel'e tüm Kardeşlerimiz davetlidir.

GÖZ GÖRE GÖRE, GÖZ ARDI ETMEYE HAKKIMIZ OLMAYANLAR!... (*)

Can ARPAÇ

Aslında hepimizin çok iyi değerlendirebileceği ama nedense çoğumuzun aramızda konuşmaktan öteye, ağırlıklı bir davranış sergilemediğimiz bazı konuları, kalın çizgileriyle ele almak istiyorum.

Çok önceleri hemcinsleriyle el ele verip bütün aklını, gücünü ve hırsını Doğa'yı yenmek için kullanan insan, yaşam kavgasında kazanılan zaferlerle birlikte BİZ demeyi unutup, sadece kendi çıkarlarının, tutkularının ve egosunun sesini duymaya başladı. Bu sesi çok sevenlerden en beceriklileri ise önce yakınlarına, sonra çevrelerine, sonra toplumlara dış geçirmeye çalıştılar. Bu çabalarında başarılı oldukları ölçüde saygın bir insan olmanın değeri ve güzelliği onlar için sıfırlandı. Erdemleri bile satın alacak kadar zenginliğe sahip olduklarını düşünen, İktidar koltuklarında oturmayı, kara paralarının hakkı olarak gören bir çok dev aynası sahibi kişiler, çoğunluğun gözünde büyük diye tanımlanmaya başladı. Bunun paralelinde, Dünya'mıza da insanın, insanı köle saydığı kişiler hükmeder oldu.

Tadını aldıkça sarhoşluğu artan bir tutkuydu iktidar!... Tarih boyunca önce ülkesine, sonra Dünya'ya hükmetmeye çalışan boy boy liderler yetişti. Güçlü olmanın boyutları bu kişilerle birlikte sokaktaki insanları ezecek kadar büyüdü. Çoğunluğun gözünde büyük devlet; en öldürücü silahları üretecek düzeyde bir teknolojiye ve diğer ülkeleri bile satın alacak miktarda zenginliğe sahip olan devlettir haline dönüştü, insani değer yargılarına bir sünger çekildi. Bu ülkeleri yönetenlerin adları tarihlere geçti. Ne yazık ki bu liderlerin büyük çoğunluğu, büyüklük sarhoşu olup arkalarında sadece kan ve göz yaşı bıraktılar. Ama geçmişten bu güne, ne dünyamızı yangın yerine çeviren liderler, ne de küçük dağları yarattıklarına inananlar sonsuza kadar ayakta kalmayı başaramadılar.

(*) Ön. Bü. Üs. En Muh. Can ARPAÇ K.'in 11.01.2001 günü Kardeşlik Muh. L.'sında yaptığı konuşma metnidir.

Bu arada, iktidar ve çıkar hırslarını Ulu yaradana inancımızın ardına saklayıp, insanları bağnazlığın karanlığına iterek birbirlerine kırdıranların yaptıkları kötülükler daha sinsî, daha kalıcı ve daha tehlikeli bir rotada yoluna devam ediyor.

Ama konumuz, hepinizin çok iyi bildiği bir dünya tablosunu sergilemek değil; ben bu tabloda görüp göz ardı ettiklerimizin hesabını yapmayı sizlere bırakıp, dikkatinizi üçgen içindeki gözümüze takılanlara çevirmek istiyorum.

İhtiyar dünyamızda çağlar boyunca geçerli olan "İnsan insanın kurdudur" gerçeğine rağmen, sayıları az da olsa, akıllarını, güçlerini, insan sevgilerini karşılık beklemeden birleştirmeye çalışan, ayırım gözetmeksiz bütün insanların barış, özgürlük ve adalet içersinde kardeşçe yaşamaları için uğraşan insanlar da el ele verip seslerini duyurmayı başardılar. İşte bu insanların bir kısmı da, yaklaşık üçyüz yıldan bu yana aklın ve kuvvetin insan sevgisiyle yoğrulduğu masonluğun yolunu bulup, kapısını çalıyorlar. Dünyadaki bütün çıkar çekişmelerini, bağnazlığın her tür lüsünü, hırslarını ve zaafılarını kapının dışında bırakmaları koşuluyla içeriye alınıyorlar. Onlardan ideal insan olabilmek için; kendilerini bilmeyi, kendilerini yenmeyi, kendilerinden vermeyi öğrenmeleri isteniyor. Onlardan masonluğa yaklaşabilmeleri için koltuk hırslarının ve para hırslarının yerine insan sevgisini, kardeş sevgisini koymaları isteniyor. Onlardan masonluğu sıradan bir dernek veya kuruluş olarak görmemeleri, masonluğa politika sokmamaları, masonluğun geleneklerine, tüzüklerine ve ritüellerine bağlı kalmaları isteniyor. Onlardan masonik ilkeleri yaşıntılarının her anında uygulamaları ve masonluğu bir yaşam biçimi haline getirmeleri isteniyor. Onlardan Türk Masonluğunun intizamına ve saygınlığına gölge düşürebilecek davranışlardan kaçınmaları isteniyor. Onlardan masonluk yolunda olmanın utanılacak, saklanacak ve korkulacak bir yanı olmadığını bilmeleri isteniyor. Şu şartla ki, masonluk yolunda olduklarını duyurduktan sonra atacakları her adımda masonluğun sorumluluğunu da taşıdıklarını bilmeleri ve ayaklarının yüz kızartacak bir engele takılması halinde bu yoldan derhal çıkmaları gereğini unutmamaları isteniyor. Onlardan aramıza girmek isteyenler konusunda son derece dikkatli olmaları, hatır için iyi tanımadıkları kişileri teklif etmemeleri, hatır için veya çekindikleri için, aday hakkında olumsuz bilgileri varsa susmamaları ve hatır için hiç tanımadıkları adaylar hakkında olumsuz oy kullanmamaları bekleniyor. Kardeşlerim, aslında hiç söz konusu edilmemesi gereken, ama ne yazık ki gündemimizden hiç düşmeyen yükümlülüklerimizi de hatırlatmayı göz ardı edemiyorum. Kısaca sıralarsak; çok önemli bir engel olmadıkça toplantılara devam, gelemi-

yorsak mazeretimizin bildirilmesi, parasal yükümlülüklerimizin istenmeden ve zamanında karşılanması, mabet dediğimiz localarımıza alkollü veya uygunsuz kılıkta girilmemesi, loca içinde konuşulmanın loca içinde kalması, iki kişi arasında konuşulmanın unutulması ve maksatlı karalamalara değer verilmemesi konuları da ilk aklıma gelen hususlardır.

Masonluğu ideal insana uzanan bir yaşam biçimi diye tanımlamaya çalışıyorum ama bu yaşam biçimini devam ettirmek için yapılması gereken görevler de var. Diğer bir deyişle masonik görevleri yüklenecek kardeşler de lazım. Aslında ister localarımızda, ister Büyük Locamızda çeşitli görevlere seçilen kardeşlerimiz için hiçbir menfaat söz konusu olmadığı halde her zaman çok sayıda kardeşimizin aday olması, hele yüklenecekleri sorumluluk ve özveri de göz önüne alınırsa kıvanç vericidir. Ne var ki seçim dönemimizin, bir öncekinden daha çekişmeli geçtiğini görmek; 42 yıldır ham taşını ustalarından öğrendiği gibi yontmaya çalışan Can Kardeşinizin göz göre göre, göz ardı edemeyeceği bir konudur. Bu konudaki düşüncelerimi, Türk Masonluğu'nun genel yararları açısından gerekli gördükçe ele alıp dile getirişimi, bazı kardeşlerimizin yanlış yorumlamalarına rağmen, bir kez daha ve detaylara girmeden masonik seçimler hakkındaki görüşlerimi sizlerle paylaşmak istiyorum. Tüzüksel olarak masonik görevlerin seçilme şartına uyan her kardeşimiz aday olabilir. Bence bize yakışanı; bilgisi ve zamanı yeterli olan kardeşlerimizin "Ben adayım" diyebilmeleridir. Bu güzel davranışın daha güzel yanı ise, seçilmeme durumunda adayların küsmemesidir.

Masonluğa bağlılığımız göreve endeksli olamayacağı gibi, "Görev sıram geldi" şeklinde bir düşünceye de yer yoktur. Yeri gelmişken" geçiş veya yükseliş sıram geldi" diye kırılmanın masonluğa yakışmayacağına değinmek isterim.

Seçim kazanmak için veya seçim kaybedildiği için yeni bir loca kurmak, loca değiştirmek ve bildiri dağıtmak da masonlukla bağdaşmaz.

Loca görevlileri için bize yakışan şekil, görevliler zincirine II. Tören Üstatlığından takılan kardeşimizin adım, adım diğer görevleri de yaparak kendisini Üstad-ı Muhteremliğe hazırlamasıdır. Ne var ki, bu hazırlık bir hak sağlamaz.

Localarda Bir Önceki Üstad-ı Muhteremlik görevi biten kardeşlerimizin, ertesi yıl kendi arzularıyla Koruyucu olmaları ise en anlamlı masonik davranışlardan birisidir.

Büyük Kuruldaki görevlilerin seçimi için de gönlüm; guruplaşmalar olmadan, çeşitli listeler yapılmadan, vadiler arasında bağlantılar kurul-

madan ve bize yakışmayan kırgınlıklara meydan verilmeden Türk Masonluğu için en iyi neticenin alınmasıdır.

Büyük Üstada gelince; Masonik gelenek ve kuralların ışığında, Masonik bilgisi ve deneyimi fazla, Türkiye'de masonluğun tek ve en büyük otoritesi olan Büyük locamızı her alanda temsil edebilecek bir kardeşimizin etrafında toplanmalıyız. Şansımızı denercesine veya başka düşüncelerle adaylığımızı koymamalıyız ve hepsinden önemlisi Büyük Üstalık kavramına gölge düşürebilecek her türlü girişimin karşısında durmalıyız.

Son söz olarak kardeşlerim; masonluk yolunda çeşitli görevlerle de seçilsek, temelinde muntazam masonluğun yan kolları olan felsefi çalışmalarla çeşitli ünvanlar ve dereceler edinsek ve bir gün Büyük Üstatlığa bile getirilsek; masonluğun büyüklüğü karşısında kıdemli bir çıraktan başka bir şey olamayacağımızı unutmamalıyız. Bu nedenle, mâbetlerimize giderken günlük yaşantımızdaki ünvanımızı, statümüzü, maddi gücümüzü, bir takım hırslarımızı ve kötü alışkanlıklarımızı kapımızın dışında bırakmayı unutmayalım.

Ama daha önemlisi; çeşitli nedenlerle ettiğimiz masonik yeminlerimizin, geleneklerimizin, kardeş sevgi ve saygımızın, vefa duygumuzun masonik protokolümüzün, tüzüklerimizin, ritüellerimizin, ketumiyetimizin, Akıl ve Hikmetimizin, Kuvvetimizin, Güzelliğimizin, masonik intizamımızın, Ulu Yaradan'a olan inancımızın, Laik Cumhuriyet'imizin ve yüce Atatürk'ümüzün göz ardı edilmesine asla izin vermeyelim.

Ve bizler masonluğa gerçekten gönül vermişsek şu gerçeği de göz ardı etmeyelim.

Kaba kuvvetini aklıyla ve hırsıyla birleştiren insan, önce Doğa'yı, ardından hemcinslerini yenerek ülkelere hükmetti. Kral oldu. Ama insanlığın unutulma arkasında kan ve göz yaşı bıraktı.

Akıyla gönlünü ve gücünü birleştiren insan, diğer insanlarla barış içinde yaşamayı, karşılık beklemeden vermeyi, ayırım gözetmeden sevmeyi, kendini bilmeyi, kendini yenmeyi, kendinden vermeyi öğrenerek güzelliklere hükmetti. Masonluğu buldu. Arkasında sevgiyi, kardeşliği, insanlığı ve ölümsüzlüğü bıraktı.

Nice büyük krallıklar yok oldu.

Masonluk yaşıyor.

Kardeşlerim, bu inkâr edilemez gerçeğe rağmen, göz göre göre göz ardı edilmemesi gereken masonik geleneklerin ve kuralların zaman za-

man göz ardı edildiğine, masonluğun her hangi bir dernekle karıştırıldığına, bazı kardeşlerimizin mevki hırslarının esiri olduğuna ve kamplara bölündüğüne dair bir hisse kapılıp, karamsarlığın eşğine gelerseniz; hemen boş mâbetlerimizden birine girin. Sadece akl-ı hikmetin, kuvvetin ve güzelliğin ışıklarını yakın. Yeni bir hayata doğduğunuz kapıya; diğer bir deyişle kurtulduğunuz kör karanlığa arkanızı dönüp, Doğu'ya doğru gönül gözünüzle bakın. Boş koltuklarda bizlere nur veren ama artık anılarımızda yaşayan kardeşlerimizin oturduklarını göreceksiniz. Her hangi birinin yanına gidip siz de oturun ve gözlerinizi kapatıp sadece kalbinizin vuruşlarını dinleyin. Bu vuruşlarda, Sonsuz Doğu'ya göçen kardeşlerimizin bize bıraktığı masonik öğretiyi ve kardeş sevgisinin şarkısını duyacaksınız. O anda farkında olmasanız bile; bu ölümsüz öğreti belleğinizden fışkıracak ve sevginin şarkısı dudaklarınızdan dökülecek. İkisi beraberce, sütunların gölgesine, kürsülerin arkasına, kutsal kitapların sayfalarına saklanacaklar. Sonra da sizden sonra gelecek kardeşlerimizin masonluk sevgisiyle bütünleşerek yarınlara doğru yol alacaklar. Ben bu yolculuğa masonluk ruhunun ölmezliği diyorum. Bu yolculuğu birlik ve beraberlik içinde sürdürebildiğimiz sürece muntazam ve geleneksel masonluğumuza sekte vurulamayacağına inanıyorum. Gönül gözümüzü açıp, egomuzu bir kenara itip, içtenlikle bağlı olduğumuz bir gaye için çalışabilirsek ruhen yükselip, masonluğa yaklaşabileceğimize inanıyorum. Ve vaktimiz varken masonluğa yaklaşp, ideal insan olabilmek için elimizden ne geliyorsa, fazlasıyla, hemen yapmamız gerektiğine inanıyorum. Çünkü masonluğa gönülden bağlı, kendini arayan ve görmesini bilen kardeşlerimiz için ne bu yolun dönüşü, ne de başka bir masonluk vardır...

BÜYÜK LOCA KİTAPLIĞI'NA GELEN YENİ KİTAPLAR:

- Antikçağ Anadolu'sunun Savaşçı Kavmi. Galatlar.	Murat ARSLAN
- An Analysis of the Revolutions of Atatürk.	Baki SODAN
- Masonluk Kökü Geçmişte Olan Gelecektir.	Tuncay KESİM
- İnsanlık Yolunda Masonluk.	
- Bilim Felsefesi.	Hilmi Ziya ÜLKEN
- Antikçağ Felsefesine Genel Bakış.	Yalçın KAYA
- Zur Verbrüderung an der Regnitz.	

BÜYÜK ŞARK DERGİSİ

(1931 - 1935)

Derleyen: Reşit ATA

Günümüzde Büyük Locamızın muntaazam aralıklarla neşredilen iki ayrı yayını bulunmaktadır: 1966'dan beri yılda dört sayı çıkan ve yurt dışındaki benzerlerine göre içeriği bir hayli ağır ve oldukça ileri düzeydeki "Mimar Sinan" dergisi ile 1992'den beri yılda 8 sayı olarak programlanmış, daha ziyade magazin ağırlıklı ama o da Masonik içerik olarak benzerlerinden ileride olan "Tesviye" dergisi.

Geçmişe doğru gittiğimizde, Büyük Locamızın ilk periyodik yayını olarak Büyük Şark Dergisini görüyoruz. Büyük Şark'dan sonra ise Büyük Locamız 1951 yılı Ocak ayında "Türk Mason Dergisi"ni yayınlamaya başlamıştır. Bu dergi 1965 Temmuz ayına ait 56. sayısı dahil, Büyük Locamızın yayını olarak kalmış, o tarihten sonra ise Büyük Locamızla ilişkisi kalmayarak İstanbul'da Tepebaşı'nda Meşrutiyet Caddesi 111 numaralı binada faaliyet gösteren Büyük Mason Mahfili Derneği tarafından, aynı isim kullanılarak yayınlanmıştır. Bu yayın halen "Mason Dergisi" adıyla sürmektedir.

Yukarıda sayılan yayınlar hep **Büyük Loca**'mızın yayınlarıdır. Bunların dışında ülkemizdeki ilk ve tek **özel Masonik periyodik yayın**, 1991 yılında Ebedi Maşrık'a emanet ettiğimiz Muhterem Mişel MARGULIES Kardeşin "Şakul Gibi..." isimli dergisidir. Bu dergi Şubat 1988'de çıkan ilk sayısından Kardeşimizin vefatına kadar (son sayısı 1991 Mayıs tarihli 34. sayıdır) muntazam olarak yayınlanmıştır. Mişel Kardeşin sonsuz gayreti, emeği, maddi ve manevi özverisi ve Masonluğa olan aşkıyla dolu "Şakul Gibi..." dergisi, Kardeşimizin vefatından sonra magazin ağırlıklı benzeri bir derginin çıkarılması fikir ve heyecanını bizlere aşlamış ve sonunda, isim babalığını Suha AKSOY Büyük Üstadımızın yaptığı "Tesviye" doğmuştur. Mişel Kardeş'i saygıyla anıyoruz.

* * *

Tesviye dergimizin bu sayısından başlayarak sizlere (*Büyük Locamızın ilk periyodik yayını olma özelliğini taşıyan*) BÜYÜK ŞARK dergisini tanıtmaya, dergide yayınlanan bazı ilginç yazılardan alıntılar sunmaya ça-

lışacağız. Bu alıntılarda o günkü kelimelere değil, bugün kullandığımız dile yer vereceğiz.

* * *

"BÜYÜK ŞARK" dergisinin ilk nüshası, "1931 yılı Nisan - Mayıs ayları 1-2 sayısı" olarak çıkmıştır. Aslında her sayısı tek bir ay için planlanmışsa da, Nisan - Mayıs 1931 ayları için 1-2 numaralı yine aynı yıl 3. sayı Şubat - Mart 1932 ayları için 4-5 numaralı Nisan - Mayıs 1932 de 6. ncı, Haziran - Ağustos da 7. nci ve kanunusani (Kasım) - Şubat 1933 ayları için 8 - 9 numaralı sayı, birlikte çıkarılmıştır. Derginin 19. sayısı 1935 yılı Nisan - Mayıs sayısıdır. Bundan sonra yayın devam etmemiştir. Yayının kesilmesi- nin sebebi, ülkemizde Masonluğun uykuya yatmasıdır.

Dergi, birkaç sayısı hariç, genelde 16 yaprak (32 sayfa) olarak çıkmıştır. Kapakda yer alan ve çerçeve içindeki "Yalnız Türk Yükseltme Cemiyeti azasına mahsus el yazılarını ihtiva eder" cümlesinden başka, ilk sayılarda "mes'ul Müdür K. Nami", daha sonraki sayılarında ise "İmtiyaz Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü Mehmet Ali Haşmet" yazılıdır. Basıldığı yer "Resimli Ay Matbaacılık T.L.Şirketi"; dağıtım ve başvuru yeri "Beyoğlu, Polonya Sokağı No. 25, Büyük Şark neşriyat dairesi" dir. (Bugünkü Nur-u Ziya Sokağının o zamanki adı Polonya Sokağı idi).

İç kapakta yer alan "imzasının yalnız ilk harfleriyle dercini isteyen KK.'ler bunu ve Localarını belirtsinler" cümlesinden de anlaşıldığı gibi, derginin ilk sayılarında bir hayli ketum davranılmakta ve yazarların isimleriyle Locaları sadece baş harfleri: A. K. (Sb.); M. C. (Vf); İ. N. (Sl.) gibi yazılmakta, seyrek olarak da daha açık belirtilmektedir: F. Necip; Dr. A. Rifat; Kazım Nami gibi. Kısaltmalardan Locaların adları kolayca anlaşılmaktaysa da (Sebat, Vefa, Selamet gibi), yazarların adları baş harfler ya da tek kelimelerden ancak karineyle çıkarılmakta ya da tahmin edilebilmektedir. Ancak son sayılarda bu ketumiyetin ortadan kalktığı ve mesela, Fuat Hulusi DEMİRELLİ, Servet Yesari, Mim Kemal (bu Kardeşlerin Büyük Üstad unvanları belirtilmemiştir), Üstadı Muhterem Cevdet H. BALIM, Üstadı Muhterem Kamil AKSOY, George FOTİADİS, Rafet Tok, KIRCA, A. MOSSE, Marko ELNEKAVE gibi açıkça yazıldığı görülmektedir. Hatta, derginin 10. sayısında 1933 yılında; 14. sayısında 1934 yılında ve 18. sayısında 1935 seçimlerinde Muh. Mah.'lerimizde (Muhterem Localarımızda) seçilen Üstadı Muhterem'lerin isimleri, Locaları, üstelik telefon numaraları ile adresleri bile liste halinde verilmektedir.

Listelerde 19'u "İstanbul Vadisi", 13'ü "Taşra Mahfillerimiz" başlığı altında olmak üzere toplam 32 Locanın adı yer almaktadır:

İstanbul : 19 Loca (Akasya, Aydın, Cumhuriyet Yıldızı, Etoile d'Orient, Gençlik, İnkılab, İstanbul, Muhibbanı Hürriyet, Murad, Necat, Özkardeş, Resne, Reveil, Renaissance, Sebat, Selamet, Vedad, Vefa, Ziya-ı Şark (Daha sonra Tan Işığı)

Ankara : 1 Loca (Cumhuriyet)

İzmir : 7 Loca (Ege, Ehram, Güneş, Homer, Merih, Satürn, Zühal)

Gaziantep : 1 Loca (Cenup Yıldızı)

Bursa : 2 Loca (Nar, Nilüfer)

Samsun : 1 Loca (Işık)

Manisa : 1 Loca (Ülker)

Üstadı Muhterem seçilen Kardeşlerin isimlerine baktığımızda ise, sadece Masonluk aleminde değil, "yurt çapında bilinen ve tanınmış" kişilere rastlamaktayız: Cumhuriyet Yıldızı'nda Dr. Sani Yaver, İnkılab'da Dr. Mim Kemal, Murad'da Dr. Fahreddin Kerim Gökay, Özkardeş'de Galip Hamdi, Resne'de Cemil İpekçi, Sebat'da Agah Sırrı, Selamet'de Dr. Hüseyin Kenan Tunakan, Vefa'da Mehmet Ali Haşmet Kırca, Tan Işığı'nda Baba Kurbangil, Dr. Fuat Süreyya, Cumhuriyet'de Ahmet Münir Biraderler gibi... (isimler listeden aynen, soyadları belirtilmemiş olanların soyadları eklenmeden alınmıştır).

* * *

Bu ilk periyodik yayınumuzda dergilerimizde yer alan ilk fotoğraf da basılmaktadır: Şubat - Mart 1932 aylarına ait 4-5. sayıda, ilk sahifede, tam sayfa olarak yer alan fotoğrafın altında şu yazı yazılıdır: "Geçen Nisan ayında bizi ziyaret lutfunda bulunan Gr. O. D. France Üs. Az. 'ı (Grand Orient de France Üstad-ı Azam'ı) ve Fransız Mebusan Meclisi (Millet Meclisi) ikinci Reisi Pek Muh. ve Muk. (Pek Muhterem ve Muktedir) A. Groussier B. (Birader)". Daha sonra ise, 8-9. sayılara ait nüshanın ortasında "1932 İstanbul Konvanına iştirak eden murahaslar yeni salonumuzda"; "Büyük Daimi Hey'etin Konvan şerefine Tokatlıyan'da verdiği küşat ziyafeti"; "Konvan azaları şerefine Yüksek Hey'etimiz tarafından Perapalas'da verilen ziyafet" ve "Konvan azaları şerefine Büyük Meş. tarafından Perapalas'da verilen veda ziyafeti" alt yazılarıyla 4 fotoğraf yer almaktadır. Bu fotoğraflardan son ikisinde birkaç Hemşirenin de bulunduğu görülmektedir. 4-5. nci sayının başında ise Graassier'in fotoğrafı bulunmaktadır. Derginin başka sayılarında fotoğraf basılmamıştır.

Derginin iç kapağında küçük, arka kapağında ise daha büyük ilanlar yer almaktadır. Aralarında ilginç olanlara ileriki sayılarımızda da yer vereceğiz. Ama, Büyük Locamızın Derince'de inşa ettirdiği Cumhuriyet İlköğretim Okulu'nun öğretime açıldığı şu günlerde, 3 numaralı sayının iç kapağında yer alan bir ilanı ve 4-5 numaralı sayıda yer alan bir haberi burada dikkatinize sunmak istiyoruz:

İ l a n :

Mikroskop aranıyor

Bir mektep laboratuvarında kullanılmak üzere bir mikroskop aranıyor. Satmak isteyenlerin şartlarını Büyük Şark mecmuasına bildirmeleri rica olunur.

(Ülkemizin o günkü şartlarında bir mikroskop tedarikinin ne kadar güç olduğunu düşünelim ve mikroskop arayanın da hayırsever bir Kardeş olduğundan ve mikroskopun gene Kardeşlerce bedeli alınmadan temin edildiğinden emin olalım).

İç sayfada bir haber:

Mason Kız Mektebi: Bushy'de (İrlanda) inşa edilecek olan Mason Kız Mektebinin temel atılma merasiminde 4.000 Birader hazır bulunmuştur. Merasim, Üstadı Azam (dük de Connaught) tarafından idare edilmiş, Karl von Donoughmare de İrlanda Üstadı Azamı kordon ve nişanlarını kuşandığı halde merasimde hazır bulunmuştur. Adı geçen, nutkunda, bundan 142 sene evvel Masonlar tarafından 14 kız için kurulmuş olan ilk yatılı Mason Mektebini hatırlatarak bugünkü muazzam binanın 1000 Mason kızını alabileceğini ve inşaatını sonunda, babalarını kaybetmiş olan Mason kızlarını yerleştirmek üzere iki büyük yatılı müesseseye sahip olunmuş bulunulacağını ifade etmiştir.

* * *

Birinci sayının ilk yazısı "Niçin Çıkıyoruz?" başlığını taşımaktadır. Yazıda ilk insanın ortaya çıktığı kabul edilen ikiyüzbin yıl öncesinden günümüze yaklaşılmakta; toplum halinde yaşamaya başlayan insanla birlikte gelişmenin de başladığı, somut eserlerin insanın zihinsel gelişimini, uluslararası ilişkilerin ise manevi gelişimini gösterdiği, insanlık binasının devamlı çalışmaya gerek duyduğu belirtilmekte ve şu paragrafla son bulmaktadır:

"Bu mukaddemecikten sonra artık niçin çıkmakta olduğumuzu söyleyebiliriz: Vicdani hürriyet ve insani fazilet için çalışmayı şiar edinmiş banilerin (kurucuların) naçiz muakkiplerinden (değersiz takipçilerinden) başka bir şey olmak istemediğimiz için, çalışmamızı somutlaştırmak, hizmetlerimizi beninev'imize (cinsimize) yaymak emelini besliyoruz... Büyük Şark mecmuası bu emeli tahakkuk ettirebilmeye çalışmak arzusuyla çıkıyor. Bizimle aynı idealde olanların ilmini, irfanını çoğaltmak, olmayanları da insani fazilete yönlendirmek için uğraşacaktır. Belki bu bir iddia sayılır. Hayır, biz hiç iddiacı değiliz, daima naçizane ve alçakgönüllü çalışmayı bilenlerdeniz; fakat ne olursa olsun, herbirimizin vazifemiz büyük acimize bakmayarak insanlık binasına, karınca kadar bile olsa, bir harç taşımak veya bir taş koymaktır. Mecmuamız, isminden de anlaşılacağı üzere, şarktan aldığı nur ve ziya ile insani duyguyu aydınlatmaktan başka bir şey istemiyor. Her nur sahibi onu kendinden sayarsa ne mutluluk!... Uzun söze ne hacet... ne olduğumuz ve ne olacağımız eserlerimizle belli olacaktır. Çünkü: Mahiyeti isbat eden asarı ameldir (Esası, asıl'ı isbat eden; işin, niyetin eserleri, izleridir).

GÜRKAN AKTOLUĞ'UN DERLEDİKLERİ

Gelecekle ilgileniyorum, çünkü hayatımın geri kalanını orada geçireceğim.

CHARLES F. KETTERING

Herkes Kral olarak doğar ve birçok insan sürgünde ölür.

OSCAR WILDE

Çocukluk insanı bazen ikinci kez ziyaret eder; ama gençlik asla etmez.

ANNA JAMESON

İnsanın üç çağını öğrendiniz; Gençlik, orta yaşlılık ve "Harika Görünüyorsun..."

FRANCIS JOSEPH ve KARDİNAL SPELLMAN

Aptallar için yaşlılık kıştır. Akıllılar içinse hasad zamanı.

YAHUDİ ATASÖZÜ

Gençken paranın hayattaki en önemli şey olduğunu düşünürdüm. Yaşlanınca böyle olduğunu anladım.

OSCAR WILDE

Gençlik kırılan potlar, yetişkinlik mücadele, yaşlılıkta pişmanlıktır.

BENJAMIN DISRAELI

ÜSTAT, ÜSTADI MUHTEREM VE ÖNCEKİ ÜSTADI MUHTEREM LOCALARI

C. L.

Büyük Loca'da Steward görevinde bulunan kardeşler, ilk defa, berat sahibi olmadan, 1735 yılının Haziran ayında loca şeklinde toplandılar. Anderson, 1738 yılında yayınladığı ikinci Anayasa kitabında, bu duruma yasal bir çözüm getirmek üzere, Büyük Loca'da Stewart olarak görev yapan kardeşlerin "Stewards' Lodge" adında bir Üstatlar locasını kurmalarına izin vermektedir. Locaya 117 numarası verildi. 1792 yılında locanın adı "Grand Stewards' Lodge" olarak değiştirildi ve numarası iptal edilerek, numarasız loca olarak tüm diğer locaların başına geçirildi. 1813 tarihinde Eskilerle Modernlerin birleşmesinden sonra, loca bu özel durumunu muhafaza etti. Günümüzde de bu ayrıcalıklı durum devam etmektedir. Locanın üyeleri Büyük Loca'ya Steward yollama ayrıcalığına sahip 19 adet *Kırmızı Önlüklü Localar*'ın Önceki Üstadı Muhteremlerinden oluşmaktadır.

İki Büyük Locanın 1813 yılında birleşmelerini kolaylaştırmak üzere, kurulan "*Lodge of Promulgation*" ve "*Lodge of Reconciliation*" de Önceki Üstadı Muhteremler localarıydı. *Lodge of Promulgation* 1809'da kurulmuştur. Locanın üyeleri: bir Üstadı Muhterem ve Nazırları ile, aralarında bir çok Bölge Büyük Üstadı ve Büyük Nazırların da bulunduğu 23 yüksek rütbeli masondu. Bu kardeşlerin görevi Eski Landmarkları kardeşler arasında yayarak "*Eskiler*"le "*Modernler*" arasında birliktelik ve uyum sağlamaktı. "*Lodge of Reconciliation*" birleşmenin gerçekleşmesinden bir kaç hafta önce, 7 Aralık 1813 tarihinde açıldı. Birleşik Büyük Locanın ilk büyük üstadı Sussex Dükü olmuştu. En azından iki rakip obediansın değişik ritüellerinin birleşmesinin beraberinde getireceği sorunların boyutunu idrak ediyordu. Her iki taraftan dokuzar bilgili kardeş bu locayı oluşturdu. Locanın görevi, İngiltere Birleşik Büyük Locası Büyük Üstadı Sussex Dükünün is'ad töreninin yemin metni ile ritüelinin saptanması idi.

Her iki loca verilen görevler yerine getirildikten sonra kapandı. Günümüzde faaliyetine devam eden Önceki Üstadı Muhterem Locaları

Grand Stewards' Lodge ile 9379 numaralı Scrutator Locası Tekris ve terfi törenlerini icra etmezler. Bu localara tayin veya davetle üye olunur. Açılış ve kapanışın dışında uyguladıkları tek tören, yılda bir yeni Üstadı Muhteremin is'adıdır.

İngiltere'de, Önceki Üstadı Muhteremler localarından ayrı olarak İs'ad edilmiş Üstadı Muhteremler locası nisbetten yeni bir uygulamadır. 1870 yılında Derbyshire Bölgesinde başarısız bir teşebbüs olmuştu. 20. yy.'ın başından beri İs'ad Edilmiş Üstadı Muhterem Locaları üyeleri sınırlı olarak toplanmakta ve bizdeki Danışma Kurullarının görevini yerine getirerek, Masonik bilgi ve istihbaratın yayılmasını sağlamaktadırlar. Gündemlerinde yalnızca konferans ve belirli konuların müzakeresi olur.

Fransa'da 333 numaralı *Les Fidèles d'Amour* Locası Üstadı Muhteremler locasıdır, tekris - terfi yapmaz, ayda bir toplanır, her toplantısında Üstadı Muhterem İs'ad töreninden bir bölüm ezoterik açıdan incelenir, geri kalan zamanda da Üstadı Muhteremleri ilgilendiren güncel konular müzakere edilir (Tesviye, sayı 13, s. 8).

İsrail'de Aralık 1996'da 78 numaralı Montefiore İs'ad Edilmiş Üstadı Muhteremler Locasının tahsis töreni yapıldı. Hz. Süleyman'ın taş ocaklarında icra edilen merasime 24 obedianstan 300'ü aşkın ziyaretçi Kardeş katılmıştı. Locanın kurucuları arasında Londra'da çalışan 7464 numaralı Euclid Üstadı Muhteremler Locası üyeleri çoğunlukta idi.

Üstat Locaları:

a. Hiramik efsanenin uygulanması

İngiltere masonik tarihinde Üstat Localarının önemli bir yeri vardır. 1733'de açılan ve 1736'da kapanan 116 numaralı loca Üstat Locası idi. 117 numaralı Locanın Büyük Steward'lar Locası olduğunu görmüştük. 120 numaralı Loca da aynı tarihlerde kurulmuştu. Bu ilk üstat Locaları ve onları takip edenler mutlaka başka bir Locaya bağlıydılar ve Pazar günleri toplanırlardı. Bilindiği gibi 1730'lu yıllarda Hiram efsanesi yayılmaya başlamıştı. Localarda üçüncü dereceyi vermek için gerekli sayıda Üstat Kardeşler bulunmayabiliyordu. Her ne kadar bu Pazar toplantılarının tersimatları bulunmamışsa da, amacın Yükseliş törenlerinin icra edilmesi olduğu genellikle kabul edilmiştir. 1740'lı yıllardan sonra bu uygulamanın durması bu varsayımı doğrulamaktadır.

b. Royal Arch'ın başlangıcı

1750'li yıllarda Pazar günleri toplanan Üstat Localarının tekrar toplanmaya başlaması Royal Arch'ın gelişine bağlanmaktadır. *Modern'ler* diye anılan Premier (1717'de kurulan) Büyük Loca Royal Arch'ı ayrı bir derece veya nizam olarak kabul etmeyi reddediyordu. Oysa, rakip *Eskiler* Büyük Locasının dinamik Büyük Sekreteri Laurence Dermott'un yönetiminde Royal Arch'ı resmen Eski Masonluğun entegral parçası olarak kabul etmişlerdi. Royal Arch'ı uygulamak isteyen, ancak Eskilerin safına geçmeyi reddeden. Modern Üstatlar Pazar günleri, Üstat Locası şeklinde toplanmaya başladılar. 10 Temmuz 1765 tarihinde "*The Excellent Grand and Royal Chapter*" kurulmuş, Lord Blayney de onun başkanı olmuştu. Böylece Royal Arch'ın başkanı olan Lord Blayney, aynı zamanda *Modern'ler* Büyük Locasının Büyük Üstadı idi. 1766 yılında *Charter of Compact*'ın imzalanması ile Büyük Loca Royal Arch'ı bünyesine resmen kabul etti. Bu tarihten itibaren Pazar günleri Üstat Localarının toplanmasına artık gerek kalmamıştı. Ancak, resmî Royal Arch'a paralel olarak, Pazar Locaları bilinmeyen bir nedenle, 1813'e kadar sürdü. Bir teoriye göre, Fransa'dan ithal temel Masonluğun dışındaki dereceler bu toplantılarda icra edilmeye başlanmış. Royal Arch'ın saflarını zenginleştirmek üzere, sanal Üstadı Muhterem derecesinin bu toplantılarda tevdi edilmesi ikinci bir teodir. Muhtemelen her ikisi de geçerlidir.

1813'den sonra Pazar uygulamalarının devam etmediğini görüyoruz.

HÜSEYİN D. AKARLI'NIN DERLEDİKLERİ

EN KISA KAPANIŞ

Massachusetts'de bir loca her zaman kapanışı tam saat 22.⁰⁰ de yapmaktan gurur duyuyordu. Programın yüklü olduğu ve loca çalışmalarının tam vaktinde bitirilemeyeceği anlaşılan bir akşam saat 21.⁵⁵ civarında Üstad-ı Muhterem sinirli sinirli saatine baktı ve locayı kapatacağını bildirdi. Çekici vurarak, "Birinci Nazır kardeşim, Üstad Hür Mason musunuz?" diye sordu.

"Evet, Üstad-ı Muhterem." diye cevap verdi Birinci Nazır. Üstad-ı Muhterem "Charles D. Moore Locasının bu akşamki çalışmasının kapandığını ilan ediyorum. Muhakkik Kardeş, görevinizi yapınız!" dedi ve locayı kapattı.

(*Yazarın Notu:* Bazı ritüelistlere göre bu durum bir düzenli olup olmama meselesi haline dönüştürülebilecek ciddiyette sayılabilirse de, içlerinde Massachusetts Büyük Locası'nın da olduğu bir çok jüridiksiyonda Üstad-ı Muhterem Locanın mutlak hakimi sayılmaktadır).

YOZGAT'TA BİR MASON LOCASI

1918 yılında İngiliz Savaş Esirlerinin Kurduğu Loca (*)

Derleyen: Ömer TECİMER
Mason Dergisi Sayı 2000

Birinci Dünya Savaşı sırasında Türkiye'deki İngiliz savaş esirlerinin kendi aralarında Mason toplantıları düzenledikleri bilinmektedir. Yozgat'taki İngiliz esirleri tarafından kurulmuş olan "*Kapadokya Locası*"nın çalışmaları hakkındaki belgeler, İngiltere'deki 2 Numaralı "*Antiquity*" Locasının arşivinde yer almaktadır. (Record of Proceedings of Lodge "*Cappadocia*", Yozgat, 1918; Elyazması)

Kapadokya Locasının kuruluş toplantısı 14 Şubat 1918 tarihinde gerçekleştirilmiş ve Binbaşı E. G. Dunn locanın Üstadı Muhteremi olarak görev almıştır. Bu toplantıda, locanın uygulayacağı iç kurallar belirlenmiş ve bir isim listesi hazırlanmıştır. Ne yazık ki, bu isim listesi bugün kayıptır, ancak kuruluştaki üye sayısının 14 olduğu sanılmaktadır. Locanın kuralları arasında "*yeni gelen Mason*

esirlerin kendiliğinden Locanın üyesi sayılacağı" ayrıca belirtilmektedir. Toplantılar iki haftada bir Cuma günleri, önceleri esirler için hazırlanmış olan küçük kilisede, sonraları bir eşya deposunda 13 Eylül 1918 tarihine kadar düzenli olarak sürdürülmüştür. Loca, bu süre içinde toplam 12 toplantı yapmıştır. İlk üç derecede etkinlik gösteren Kapadokya Locası, Masonluk üzerine verilen konferansların yanı sıra tekris törenleri de yaparak yeni üyeler kabul etmiştir. Ketenden biçilmiş ve üzeri mavi kağıtla kaplanmış kordonlar kullanılmış, tenekeden kesilerek gereğince hazırlanan bijular bu kordonlara takılmıştır. Yozgat pazarından satın alınan ve çevresine şerit dikilen mendiller, Mason önlüklerinin yerini tutmuştur. Toplantı tersimatları düzenli olarak tutulmuştur. Bu tersimatlar, savaş sonrasında Binbaşı Dunn tarafından Antiquity Locasına teslim edilmiştir. İyi-

(*) Orijinal metinde kullanılan "tutanak" kelimesinin yerine "tersimat" kullanılmıştır.

lik işleri de ihmal edilmemiş, üyeler arasında toplanan paralar, Yozgat ve çevresindeki açlık çeken kadın ve çocuklara bağışlanmak üzere kampın rahibine verilmiştir.

Binbaşı Dunn tarafından tersimatlara eklenen bir giriş yazısından anlaşıldığı kadarıyla, "1917 yılının sonlarına doğru Büyük Locaya gönderilen bir dilekçe ile, içinde bulunulan olağandışı durumdan dolayı, Kapadokya Locası için geçici bir izin belgesi talep edilmiştir. Ancak, bu izin sağlanamadığı için çalışmalar bir Eğitim Locası (Lodge of Instruction) niteliğiyle sürdürülmüştür. 13 Eylül 1918 tarihli son toplantının tersimatında, "Üstat Binbaşı Dunn, Teğmen Sheridan'ın kaçtıktan sonra yeniden yakalanmasından duyduğu üzüntüyü dile getirmiş ve üyelerden Yüzbaşı Sweet de aynı duyguları paylaşarak Teğmen Sheridan'a bir geçmiş olsun mesajı gönderilmesin! önermiştir". Doğal olarak özgürlük umudu tüm üyelerin gönüllerinde yeşermektedir; bunu Binbaşı Dunn'un tutanak defterinin en sonuna eklediği bir nottan anlamak olanaklıdır:

"Kayıtlarımız burada aniden son buluyor zira son toplantıdan hemen

sonra. 25 kadar subay kamptan kaçmayı başardılar. Küçük gruplar halinde araziye dağıldılar. Ne var ki, sekiz subay dışında kalanlar yeniden yakalandı. Kaçınılmaz sonuç sıkı bir gözlem altında tutulmamız oldu ve İngiltere'ye dönüşümüze kadar bir daha toplantı yapamadık."

Kapadokya Eğitim Locasının tutanakları o dönemde Türkiye'de diğer iki locanın daha var olduğunu ortaya koymaktadır. 30 Ağustos 1918 tarihli tutanaklarda "Aflum Karakisa"da bulunan bir başka Eğitim Locasının içten sevgilerinin ve selamlarının alındığı kayıtlıdır. Tersimatlardaki yazım yanlışına karşın, bu locanın Afyon Karahisar yakınlarında bulunduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca 13 Eylül 1918 tarihli tutanaklarda da yaklaşık 60 üyesi bulunan "Mezopotamya" adlı bir başka Locadan söz edilmekte ve net olmayan bir yazıyla bu locanın "Busia"da bulunduğu bildirilmektedir. Büyük olasılıkla bu yerin Bursa olması gerekir, tersimatlarda yer alan bu referansların dışında, bu iki loca hakkında başka hiçbir bilgi ele geçmemiştir.

KAYNAKLAR

Torrone Castle Lodge of Research No. 34, Craftsmen in Captivity
A.R.. Hewitt, AQC, 1964

FIRTINADA HÜRMASONLUK (1)

BÖLÜM: I

13 Ağustos 1940 tarihinde Fransa İçişleri Bakanı Adrien Marquet ve Adalet Bakanı Raphaël Alibert gizli cemiyetlerin kapatılmasını ve devlet memurlarının bu cemiyetlere karşı deklarasyon imzalamalarını isteyen bir yasa teklifini Mareşal Pétain'e gönderdiler.

Dört maddeden oluşan bu yasaya göre, faaliyetlerini resmî makamlardan gizleyen tüm cemiyetlerin kapatılması istenmekteydi. Bu yasaya göre, Fransa Büyük Locası (GLDF), Grand Orient (GODF), Fransa Milli Büyük Locası (GLNF) ve Miks Büyük Loca (Droit Humain) kapatılıyor, arşiv, evrak, kütüphane, tarihsel değeri olan objeler ve ritüellere el konuyor; böylece lağvedilen bu cemiyetlerin kapanmalarına engel olmak isteyenlere 6 aydan 2 yıla kadar hapis cezaları öngörülüyor; devlet memurlarının bu cemiyetlere üye olmadıklarına yemin etmeleri, üye iseler her türlü bağlarını koparmaları ve şerefleri üzerine bunlara hiç bir zaman üye olmayacaklarına dair yemin etmeleri isteniyordu.

Yasa 14 Ağustos 1940 tarihli Resmî Gazete'de yayınlandı. Bu yasayı, tüm locaların ve Teozofik Cemiyetin'in lağvedilmelerine dair kararname meler takip etti.

O noktaya nasıl gelindi? Sloganı Özgürlük, Eşitlik ve Kardeşlik olan bir ülkede vatandaşın en temel hakları olan düşünce, inanç ve dernekleşme hakları neden yasaklandı? Yalnız Masonları değil, devlet memurlarını da sıkıntıya sokan bu yasa nasıl harekete geçirildi ve dört yıl boyunca meriyette kaldı? "Millî Devrim" adına, erkek ve kadın vatandaşlar memleketlerindeki cemaatlarından neden dışlandılar? Bu sorulara, ve daha başkalarına, bu sütunlarda kısa ve öz şekilde cevap vermeye çalışacağız.

Totaliter bir rejimde Hürmasonların akıbetinden endişe etmek doğaldır. Araştırmamızı güncel tarihimizin karanlık bir döneminden başlatalım: Nazi işgalcinin karşısında Fransız ordularının mağlûp olduklarının ertesi günü Mareşal Pétain tarafından kurulan hükümetin dönemi. Ancak, başlarken, biraz daha geriye gidelim...

(1) Anré Chopard, Alpina (İsviçre B.L. dergisi) 3/2001 - çeviren: Celil Layiktez

Olayları Anımsayalım: 1914 - 1918

3 Ağustos 1914 gününde, Fransa, İngiltere Birleşik Krallığı, İtalya, Almanya, Avusturya - Macaristan, Rusya, Osmanlı İmparatorluğu (2) savaştaydı. Emperyalizmlerin savaşında, 8.700.000 kişi milliyetçilik ve bu dünyanın güçlü müesseselerinin çıkarı adına öldüler. 11 Kasım 1918'de toprak sustuğunda, Alman halkı imparatorunu kovarak Cumhuriyeti ilân etti. Burada, tek bir müttefik askerinin savaş esnasında Alman topraklarına ayak basmadığına dikkatinizi çekelim. Bu nedenle, 1919'da, muzaffer güçlerin Versailles'da mağlûp tarafa empoze ettikleri teslimiyet imzası Almanya'nın tümünde onur kırılması duygusunu uyandırmıştır. Gerçekten, yabancı topraklardaki savaş meydanlarında yenilen Almanya, olağanüstü ağır barış şartlarını kabule zorlanmıştır (savaşın sorumluluğu, aşırı savaş tazminatları, ordunun tekrar kurulmasını önleyici tedbirler, topraklarının işgali, v.s.).

Bu dönemde Jüdeo - Masonik komplo teorisi şekil almaya başlar. Sözde Jüdeo - Masonik komplo savaşta Alman birliklerinin moralini bozarak ekonomik ve politik egemenliği ele geçirmeye çalışmıştır. Almanya Eklektik Büyük Locasının bünyesinde dahi bu onur kırıcı duygular yaşanmıştır. Bu obediyanın temsilcileri ile GODF ve GLDF'in temsilcileri toplandıklarında, Büyük Üstat Ludwig Reis Fransız delegelerine Versailles antlaşmasının maddeleri üzerinde ne düşündüklerini sorar ve özellikle aşağıdaki üç maddeye cevap vermelerini ister:

1. Fransız Masonluğu, Versailles antlaşmasıyla Almanya'ya yüklenen savaşı başlatma sorumluluğu ile ilgili 231 numaralı maddenin revizyonu için Alman halkının mücadele etme hakkını meşru kabul eder mi?
2. Fransız Masonluğu Alman topraklarının işgaline son verilmesinin gereğini kabul eder mi?
3. Fransız obediyanlar, Alsace-Lorraine havzasında savaş öncesi bulunan Alman localarına ait kitap, arşiv ve mobilyaları iade etmeyi kabul eder mi?

Ludwig Reis, ancak iki ülke Masonluklarının Alman şeref anlayışı ile bağdaşacak tarzda anlaşmaları ve Fransız askerlerinin Alman topraklarından çekilmeleri şartları yerine getirildiği takdirde, işbirliğinin mümkün olabileceğini ifade etmişti.

(2) Orijinal metinde Osmanlı İmparatorluğundan söz edilmemişti.

İrkçi ve Toleranstan yoksun Localar

Sosyal ve politik istikrarsızlık Weimar Cumhuriyeti dönemini (1919 - 1933) damgalamıştır. O dönemde çok büyük ekonomik ve finansal sorunlar yaşandı. 1920'li yıllar, öç almak amacı ile kurulan muhtelif milliyetçi grup ve partilerin dönemidir. Bunların arasında Adolf Hitler adında birinin yönetiminde Alman Milliyetçi - Sosyalist İşçi Partisi, Alman halkının memnuniyetsizliğinden istifade ederek üye sayısını artırıyor ve politik oyunda anahtar parti rolüne soyunuyordu. Faşist partilerin bu yükselişi - İtalya'da Mussolini artık iktidardaydı - Avrupa localarını tedirgin etmeye başlamıştı. Ancak, aynı dönemde Almanya'da Masonluğun tutumu hiç değilse garipti. Ocak 1926 sayısında, Fransız Mason dergisi "Acacia" da aşağıdaki yazı yayınlandı:

"İsveç Ritinde çalışan Localar yalnızca Hristiyan dininden ve saf Germen ırkından erkekleri tekris etmektedir. Bu Localar, aşırı derecede Yahudi aleyhtarı olup evrensel kardeşliğe karşı çıkmaktalar. Toplam 40.000 üyeli Alman Masonlarının üçte ikisi bu Localarda toplanmaktadır". Aynı yazıda geri kalan Alman Locaları için "hümaniter" sıfatı kullanılmakta ve tüm dinlere mensup kişileri kabul ettikleri ilâve edilmektedir.

30 Ocak 1933 tarihinde Hitler Şansölye olup kısa zamanda bilinen totaliter rejimi yerine oturtunca, yalnızca Komünistler, Yahudiler ve diğer muhaliflere değil, Masonlara karşı da cephe alarak, hangi obediyanca bağlı olursa olsunlar, tüm locaların kapatılmasını emretmişti. Yukarıda sözü edilen Alman Masonlarının çoğunun kabul ettiği ırkçı prensiplere rağmen, Hitler neden Masonlara karşı cephe almıştı? Bu konuda Hitler, Dantzig Senatosu Başkanı Hermann Raushning'e doğrudan cevap vermiştir: *"Tabiatıyla, Hürmasonların şeytanî düşüncelerine ben de inanmıyorum, bu insanlar yüzyıllar boyunca burjuvalaştılar, cemiyetleri her geçen gün saldırganlığını yitirdi ve bugün Almanya'da hayır işlerinden başka bir şey yapmıyorlar. Bu konuda ciddi şekilde bilgilendirildim. Sözde korkunç davranışlar, iskeletler, kuru kafalar, tabutlar, gizli merasimler yalnızca basit umacı malzemesidir. Bu toplumun bana olan tehlikesi kendilerinden ödünç aldığım gizlilik ilkeleridir. Bir nevi aristokrat rahipler sınıfını oluşturdular. Özel işaretleriyle bir birlerini tanıyabiliyorlar. Mantık terimleriyle ifade edilmeyerek sembollerle öğretilen ve dereceler yükseldikçe açıklamaların arttığı bir ezoterik doktrin geliştirdiler. Hürmasonlar, hiyerarşik düzende ve sembolizma ile ritler yoluyla, yani akıl için zahmetsiz olan bir inisiyasyon yöntemini geliştirdiler, onlardan aldığım örnek de işte budur ve tehlike de burada yatmaktadır. Partimizin teşkilatlanmasının aynı modele uygun yapılmasının gerektiğini görmüyor musunuz? Partimiz bir tarikat, hiyerarşik ve laik bir ruhban sınıfı olmalıdır. Ancak dünyada, bu*

modelde, iki ya da daha fazla teşkilâta yer yoktur. Ya biz, ya Hürmasonlar, ya da Kilise. Hiç bir zaman bunlardan ikisi aynı zamanda var olamaz. Bu durumu, hiç değilse Hürmasonluk açısından, Kilise de idrak etmiştir. Bugün en güçlü olan bizleriz, ve bu nedenle diğer ikisini, yani Kilise ile Hürmasonluğu elimine edeceğiz."

Hitler, çok daha önceleri, "Mein Kampf" adlı kitabında Yahudi meselesi ile Hürmasonluğu temas ediyordu: "Yahudi, tümüyle eline geçirdiği Hürmasonlukla, emellerine ulaşmak üzere mükemmel bir alete sahip olmuştur."

Bu olaylar ve ifadelerin ışığında, Almanya Büyük Localarının faaliyetlerini kendi kendilerine tatil etmelerine şaşırmamak gerekir; gayri menkullerine el konularak Masonlukla alay eden müzeler haline sokulmuştur. Son Loca 17 Ağustos 1935'de kapanmıştır. Masonlara karşı uygulanan baskının bilançosunda, 62 Kardeş öldürülmüş, 238'i sürgüne yollanmış ve 133'ü de toplama kamplarında yok olmuştur. Yalnızca Almanya Sembolik Büyük Locası, sürgünde olarak, Kudüs'te faaliyetini sürdürmüştür. Bu arada, mizah değeri için, Hitler'in Maliye Bakanının Prusya Büyük Locasına bağlı "Sonsuza dek Urania" ⁽³⁾ Locasının bir üyesi olduğunu belirtelim.

Mengene sıkılıyor

Fransa'da Mason aleyhtarı hareketler sol politikacılara karşı cephe alarak onları Masonlukla itham ediyordu. Avrupa'da yükselen Faşist tehlikeyi hisseden Localar, Almanya'da Kardeşlerini zulme uğratmış olanlara karşı birleştiler. Localar demokrasinin tehlikede olduğunu görüyor ve gittikçe artan bir oranda politikaya müdahale etmeye başlıyorlardı. Bu Localar, ayrıca, Goethe'nin ülkesinden kovulan demokrat ve Yahudi Kardeşlerini de ağırlamaya başlıyorlardı.

9 Kasım 1933 gününden GODF ve GLDF Büyük Kurulları müşterek bir deklarasyon yayınladılar:

"Hürmasonluk yasalarının doğrudan politik harekete ve partiler arası mücadeleye katılmasına izin vermediğinin bilincindedir. Ancak, Hürmasonluk, hükümetlerinin dikta gücünü ellerinde tuttıkları ülkelerde Masonların zulme uğradıklarını, sürgüne yollandıklarını veya en onur kırıcı nezarete tabi tutulduklarını da bilmektedir. Dolayısıyla, ülkemizde vatandaşlarımızın bunca zahmetle elde ettikleri özgürlükleri yok etmeyi veya azaltmayı amaçlayan her türlü rejime karşı tartışmasız karşı olduğunu beyan eden Hürmasonluk, kendi öz varlığıyla laik idealini korumaya mecburdur."

(3) Metinde isim Fransızca verilmiştir: "Urania à l'Eternité"

Savunmaya yönelik, ama aynı zamanda saldırgan unsurlar da içeren bu deklarasyon Kardeşlerin karışmış oldukları iddia edilen siyasal - finansal skandallar karşısında zorlanacaktı.

1934 yılında Stavisky skandalı sonucunda, kamu oyunda suçlu görülen Meclis Başkanı ile bir çok milletvekilinin Mason olduğu açıklanmış ve Faşist cemiyetler parlamenter sisteme karşı ayaklanmalar başlatmışlardı. Bakanlardan Prince'in faili meçhul ölümü sağ basının kudurmasına yol açtı. İzleyen Mason aleyhtarı kampanya olabildiğince yüksek şiddette olmuştur. Taşra mâbetleri "Action Française" üyeleri tarafından yağma edildi. Cadet Sokağındaki Grand Orient'in binası gece gündüz korumaya alınmak zorunda kaldı. Nihayet 28 Kasım 1935 gününde Millet Meclisi aşırı sağcı cemiyetlerin kapatılması için harekete geçti, bu arada Masonik obediyanların da kapatılması için verilen önerge 370'e karşı 91 oyla reddedildi.

"Action Française", "Gringoire", "Crapouillot" gibi sağ basının kullandıkları Mason aleyhtarı savlardan bir kaç:

- Masonluk 28 Haziran 1914'te Avusturya Arşidük'ünün Saraybosna'daki katlinden sorumludur.
- Masonluk Komünizm için yolu açmaktadır;
- Masonluğun kaynağı Satan'ın kendinden gelmektedir;
- Masonluk Yahudi kökenlidir ve Yahudiler tarafından yönetilmektedir;
- Masonluk Katolik Kilisesini yıkmayı amaçlamaktadır;
- Masonluk Fransa'nın iç politikasında görülen tutarsızlıklardan sorumludur;
- Masonluk hükümet erkânını manipüle etmektedir;
- Masonluk İngiliz İstihabarât Servisinin paravanıdır;
- Masonluk, savaşılar gebe 1919 barışından sorumludur;
- Masonluk malzeme ve techizatla moral bakımından Fransa'yı silâhsızlandırmaktadır.

Kısaca, Masonluk Fransız Cumhuriyetinin iki Savaş arasında başına gelen tüm rahatsızlıklardan sorumludur. İşte, bu iklim içinde, Hürmasonluğun düşmanları, olağanüstü bir durumda kurulacak hükümet tarafından amaçlarının doğrulanması ve eylemlerinin yasal düzeye getirilmesini düşünüyorlardı. Ne yazık ki Fransa tarihinin kara lekesi, Mareşal Pétain hükümeti, bu düşleri gerçekleştirecekti.

Hürmasonluk Hakkında Bir Yabancınn Sorabileceği:

100 AHRET SORUSU

Celil LAYİKTEZ

Soru 1. Hürmasonluk Nedir?

Orta Çağlarda katedral inşaatlarını yapan mimar ve inşaat işçilerinin oluşturduğu loncalar, muhtelif sosyolojik nedenlerle, fiili inşaat işçiliğini kapsayan "operatif" şekilden aydınlanma felsefesinin geliştiği "spekülatif" bir teşkilâta dönüşmüştür. Masonluğun felsefesi özgürlük, eşitlik ve kardeşliktir; dayandığı sac ayağı kardeş sevgisi, yardım ve gerçeğin aranışıdır. Masonluk bu yolda başarılı olabilmek için her türlü cehalet, batıl inanç, bağnazlık, bencillik ve ihtirasla mücadele eder, iyiye, doğruya ve güzele yönelir, Akıl ve Hikmet'in kuracağı, Kuvvet'in gerçekleştireceği ve Güzellik'in süsleyeceği İnsanlık Mâbedini yapmaya çalışır, bu yolda öğretilerini sembol ve alegorilerle anlatır. Ritüellerinde muhafazakâr olmasına rağmen, sembol ve alegorilerin değişen zamanlarda değişik tarzda tefsir edilebilmeleri sayesinde daima güncel kalabilmiş, toplumun gelişmesine ayak uydurabilmiş ve böylece en eski cemiyet olma sıfatını kazanabilmiştir.

Masonluk, alanı mahçup, vereni mağrur kılmamak üzere yoksul vatandaşlara yaptığı bireysel yardımları gizli yapar.

Muntazam Masonluk demokrasi ve laiklik sınırları içinde kalarak, her din ve politik görüşe kucak açtığından, kardeşler arasında gereksiz sürtüşmeleri önlemek üzere, din ve politika tartışmalarını yasaklamıştır. Ama, yanlışı hoş görülü olmadan, değişik düşüncelere karşı tolerans ilkelerini özümsemiş, localarda hitabet kabiliyetlerini ve dialektik düşünme hassalarını geliştirmiş Masonlar bireysel olarak politika yapabilirler. Masonluk ise politika ile uğraşmaz.

Medyada Mason aleyhtarı yayınlara karşı Masonluk zaman zaman cevap hakkını kullanmış olmakla beraber, ucuz polemiklere girmemeye özen gösterir.

Soru 2. Hürmasonluk gizli bir cemiyet midir?

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası ülkemizin cemiyetler yasasına göre kurulmuş, Emniyetin cemiyetler masası ve Maliye tarafın-

dan denetlenen, adresi, toplantı yerleri, telefon numaraları, İnternet sitesi, e-postası belli bir müessesedir. Masonluğun sosyal faaliyeti zaman zaman medyada haber olur, basın toplantıları, halka açık bilimsel paneller, balo ve konserler tertip etmek, tabii âfetlerde yardımını gizlenmeden yapmak, 500 öğrenciye burs vermek, genelde yoksullara yardım etmek gibi sosyal faaliyetleri vardır. Tüm dernek ve kulüplerde de olduğu gibi, özel davet olmadıkça, toplantıları yalnız kendi üyelerine açıktır.

Masonlar Mason olduklarını açıklayabilirler, ancak bazı çevrelerdeki Mason aleyhtarlığı nedeniyle, izin almadan, başkasının mason olduğunu açıklamak Masonik etik anlayışa uygun değildir.

Katolik ülkelerde aforozdan kaçınan Masonlar gizliliği seçmişlerdir. Bu nedenle de Masonluğa gizli cemiyet tarifi yakıştırılmış olabilir. Protestan ülkelerde Masonlar hiç bir dönemde gizlenme ihtiyacını hissetmemişlerdir.

Soru 3. Masonluğun sırları, işaret ve şifreleri var mıdır?

Orta Çağlarda, Operatif Masonluk dediğimiz loncalar döneminde, masonlar mimarî oranlar, çizim teknikleri gibi meslekî sırlarını korumak ihtiyacını hissediyorlardı. Şantiyeden şantiyeye iş aramak üzere seyahat eden yabancı masonlar, geldikleri şantiyelerde kendilerini tanıtmak için işaret ve şifreler kullanırlardı. Operatif Masonluğun mirasçısı olan günümüzün Spekülatif Masonluğunda (buna Sembolik Masonluk da denir) bu işaret ve şifreler hâlâ ritüel uygulamalarında sembolik olarak yer alır. Günümüzde artık pratik değeri kalmayan bu işaret ve şifreler, ritüel dışında kullanılmaz; Masonları yakalarına, kravatlarına taktıkları rozetlerden veya konuşurken kullandıkları referanslardan tanırız. Bu geleceksel işaret ve şifrelerden başka Masonluğun bir sırrı yoktur. Kaldı ki, bu sırlar da çoktan sır olmaktan çıkmış, 18. yüzyılın başından beri, Masonluk hakkında yazılan binlerce kitapta tüm ayrıntılarıyla açıklanmışlardır.

Yukarıda söylenenlerin dışında, sembol ve alegorilerin kendi dilleri vardır. Nasıl ki fizik, cebir okumamış biri, herhangi bir kütüphanede bulabileceği bilimsel bir kitabı anlamakta zorlanırsa, tıp tahsilini almamış biri için de tıbbî metinler giz taşıyorsa, Masonluğu fiilen yaşamamış kişi için de sembol ve alegoriler gizemli kalır, sır zannedilir.

(Devam Edecek)

MERAK ETTİKLERİNİZ

İŞIK YILI

İçinde bulunduğumuz yıl, Masonik takvime göre A.L.6001 = 6001. Işık Yılıdır. Bu hesap tarzının nereden geldiğini inceleyelim.

James Anderson ilk Anayasa kitabına aşağıdaki tarihleri kaydetmiştir:

In the Year of Masonry ⁽¹⁾: 5723

Anno Domini ⁽²⁾: 1723

Anderson'un ikinci Anayasa Kitabında ise, yıl Romen rakamları ile, MDCCXXXVIII olarak gösterildikten sonra, 5738 Anno Masonry⁽³⁾ diye tamamlanmaktadır.

Bu kronoloji şekli 17. yüzyılda yaşamış İrlandalı tarihçi rahip James Usher'in (1581 - 1656) çalışmalarına dayanır. Usher, "*Annales Veteris et Novi Testamenti* (1650 - 54) denemesinde Eski Ahit'te tasvir edilen Yaradılışın, İ.Ö. 26 Ekim 4004 tarihinde, tam saat 21.00'de vuku bulduğunu yazmıştı. 1679 yılında Oxford'da yayınlanan bir başka Eski Ahit'te, Hz. İsa'nın "*Anno Mundi*" ⁽⁴⁾ 4000'de doğduğu iddia ediliyordu. 18. yüzyılın başında, artık B.C. (İsa Öncesi) ile A.D. (*Anno Domini*) kısaltmalarının yaygın kullanıma girdiklerini görüyoruz.

İki rakip Büyük Locanın (Eskilerle Yeniler) bir araya gelmesiyle oluşan İngiltere Birleşik Büyük Locasının kuruluş tarihi Hz. İsa'nın 1813. yılı ve Masonluğun 5813. yılı olarak tarif edilmektedir.

A.L. kısaltmasını ilk defa 1725 yılında, Pine'in Localar Listesi'nde görüyoruz. "Anno Lucis = Işık Yılı diye" bilinen bu kısaltmanın, aslında başka anlamları da vardır. Bunlar "Anno Latomarum" (Taşçıların Yılı), "*Anno Lithotomorum*" veya, "*Anno Laotomiaie* (Kaya Yontucularının Yılı)" ve "*Anno Lap* (Aslında Anno Lapidariorum = Taş Yontucuların Yılı)" dır.

(1) Masonluk Yılı

(2) (Lat.)Hâkimin (Tanrı'nın) Yılı (İsa'dan Sonra)

(3) Masonik Yıl

(4) Dünya Yılı

THOMAS PAINE

Thomas Paine 18. yüzyılın en velût düşünür ve devrimcilerindendir ve devrimi, yaşamın tek geçerli sebebi ⁽⁵⁾ olarak tarif etmiştir. İngiltere, Amerika ve Fransa'da faal olmuştur. Paine İngiliz devlet yapısının yeniden yapılanması için çalışmış, "Amerika Birleşik Devletleri" adını türetmiş, Fransız devrim yasalarının hazırlanmasında etkili olmuştur.

Thomas Paine 29 Ocak 1737'de Thetford (Norfolk)'da Quaker bir ailede doğmuş, 8 Haziran 1809'da New York'da ölmüştür. Mezarının yeri belli değildir.

Thomas Paine, Benjamin Franklin'in daveti üzerine, 1774'de Amerika'ya gitti, orada *Pennsylvania Magazine*'in editörlüğünü yaptı, 1776 yılında yazdığı 46 sahifelik *Common Sense* ⁽⁶⁾ adlı kitapçığıyla ABD'nin mutlak özgürlüğü için kamu oyu yarattı, Amerikan Özgürlük savaşında, Mason general Nathanael Greene'in yaveri olarak görev yaptı. Paine, savaşın bitiminde İngiltere'ye döndü, yazıları nedeniyle hakkında tutuklama emri çıkınca da Fransa'ya kaçtı. *Les Droits de l'Homme* ⁽⁷⁾ adındaki kitabı ile Fransız Devrimini savundu; 1791 yılında *Le Républicain* ⁽⁸⁾ adında bir gazete çıkarmaya başladı, 1792'de Fransız vatandaşı olarak kabul edildi, aynı yıl Pas de Calais milletvekili seçildi, kralın idamına karşı çıkarak hapsedilmesini savundu. Danton, Barère, Vergniaud ve Condorcet ile Anayasa Komitesinde çalıştı, iktidardaki Jacobin'lere karşı Girondins'lerin tarafını tuttu, tutuklanarak hapse atıldı. Deist olan Paine, hapiste *The Age of Reason* ⁽⁹⁾ adlı, Hristiyan dinine karşı eserini yazdı ve bu nedenle eski dostlarının bir kısmı kendisine sırt çevirdi. 1802'de Paine Amerika'ya gitti, politik hizipleşmelere taraf oldu, son yıllarını yoksulluk ve yalnızlık içinde geçirdi.

Thomas Paine'in İngiltere'de tekris olduğu iddia edilmekle beraber, bağlı olduğu bir locaya dair kayıt bulunamamıştır. *Origin of Freemasonry* ⁽¹⁰⁾ adındaki eseri nedeniyle Mason olduğu tahmin edilmektedir. Bu eserde Paine, Masonluğun düşünce kaynağının Hristiyan Kilisesi tarafından İngiltere'de zulme uğratılmış Kelt Drüid rahiplerin öğretileri olduğunu iddia etmektedir. Bilindiği gibi, Ramsay 1736 nutkunda Tampliye Şövalyelerinin Hürmasonluğa sığındıklarını iddia etmişti. Paine'e göre ise, dinlerini serbestçe icra edemeyen Drüidler Hürmasonluğa sığınmışlar ve felsefesini düşünceleriyle zenginleştirmişlerdir.

(5) *Ricketson and Wilson, Thomas Paine* (Boston: Ywayne Publisher, 1978, s. 163)

(6) *Sağduyu*

(7) *İnsan Hakları*

(8) *Cumhuriyetçi*

(9) *Olgunluk Çağı*

(10) *Hürmasonluğun Kaynağı*

YENİ YAYINLAR :

TÜRKİYE'DE MASONLUK TARİHİ

CİLT : 2, YAPILANMA (1957 - 1970)

Yavuz AKSEL

P. Muh. Celil LAYİKTEZ K.'in kapsamlı çalışması TÜRKİYE'DE MASONLUK TARİHİ'nin, 1957 - 1970 yılları arasını kapsayan 2. cildi Büyük Loca tarafından yayınlandı.

Celil LAYİKTEZ K. Masonik Literatür'de büyük bir boşluğu dolduran araştırmasını dört cilt olarak tasarlamış:

1 - BİRİNCİ CİLT: (BAŞLANGIÇ)

1999 yılında yayınlanan ve BAŞLANGIÇ diye adlandırdığı BİRİNCİ CİLT'de Layiktez K. sırasıyla şu konuları işlemiştir :

- 1721 yılında ilk Loca'nın kurulması
- Devrin Padişahı Birinci Mahmud'un Masonluğu yasaklaması
- Vaka-i Hayriye, Tanzimat Fermanı, Kırım harbi
- II. Abdülhamid dönemi ve İttihat ve Terakki Cemiyeti

- 31 Mart Vak'ası, Hareket Ordusu ve II. Abdülhamid'in hal'i
- 1909 yılında Maşrık-ı Azam'ın kuruluşu ile birlikte başlayan ve 1909 ile 1918 yılları arasında yöneticilerinin hemen tümü

Mason olan İttihat ve Terakki iktidarı

- 1923 ile 1935 yılları arasındaki genç Cumhuriyet ve ATA-TÜRK dönemi
- 1935 ile 1948 yılları arasındaki UYKU dönemi
- Ve nihayet 1948 yılındaki uyanıştan 16 Aralık 1956'da H.K.E.M. Türkiye Büyük Locasının kuruluşuna olan dönemi

2 - İKİNCİ CİLT: (YAPILANMA)

Celil LAYİKTEZ K. YAPILANMA adını verdiği İKİNCİ CİLT'te zenginleşen kaynakların yarattığı imkân ile, objektif kalmayı tercih ederek olayları (yani tarihi) evraklara anlattırılmış. Bu ciltte yer alan konulardan bazıları:

- Yüksek Şûra ile akdedilen konkordato (1957)
- 1935 Yılında terk edilen binaların geri alınması (1958)

- Muntazam Masonluk tarafından tanınma çabaları ve hedefe yaklaşmışken 27 Mayıs 1960 Devriminin getirdiği çalkantılar

- 4 yıl süren çabalar sonucu İskoçya tarafından tanınmamız (1963) ve sonra da yeniden tahsis edilişimiz (1965)

- Konkordatonun ihlalinden sonra Yüksek Şûra'nın etkisinden kurtulma çabaları ve sancılı 1965 olayları

- 1970 yılında İngiltere tarafından da tanınarak Muntazam Masonluk dünyasındaki yerimizi almamız

470 sahifelik bu eseri biz Kardeşlerine kazandırdığı için Celil LAYİKTEZ K.'i kutlarken 1970 - 1990 yılları arasını kapsayacak üçüncü cilt ile 1990 yılı sonrasını içeren dördüncü cildi beklediğimizi belirtmek isteriz.

BÜYÜK LOCA KİTAPLIĞI'NA GELEN YENİ KİTAPLAR:

- Sembolik İmgelem.	Gilbert DURAND
- İnisiyeler İçin Astroloji.
Batılı Gizemci Geleneğin Astrolojik Sırları.	(Gérard Encausse) PAPUS
- Vahdet-i Vücûd ve İbn Arabî.	İsmail Fenni ERTUĞRUL
- Alevî ve Bektaşî İnançlarının
İslâm Öncesi Temelleri.	Ahmet Yaşar OCAK
- Kültür ve Sanat Dünyamızda Yahya Kemal Beyatlı.
Edebiyat Araştırması I, II.	Serdar ÖZTÜRK

MASONİK MİZAH

"ÇOK DAHA KALİTELİ" BİR ZİYARETÇİ

Her Kardeş locasının çok iyi olduğuna inanır ve bundan da gurur duyar. Ziyaretçi, Ön. Üs. Muh.'in yanında oturuyordu. Adaya yolculuklar yaptırılırken, ziyaretçi, kendi locasının Üs. Muh.'i ile I. Tö. Üstadının *çok daha becerikli* olduklarını fısıldadı. Toplantının sonunda kardeşlerin kıyafetini, mâbedi eleştirdi, kendi locasının toplanmakta olduğu mâbedin *çok daha geniş* ve akustiğinin de *çok daha mükemmel* olduğunu söyledi. Kardeş sofrasına geçtiklerinde, Üs. Muh.'in konuşmasını beğenmedi, kendi Üs. Muh.'inin *çok daha iyi bir konuşmacı* olduğunu söylemeyi ihmal etmedi, ayrıca kardeş sofraları da kıyaslanınca, kendilerinin *çok daha zengin*di.

- "Peki" dedi Ön. Üs. Muh., "locamızda sizin locanızdan daha iyi hiç bir şey göremediniz mi?"

- "Evet" diye yanıtladı ziyaretçi K., "ziyaretçilerinin kalitesi".

MASONİK EĞİTİM

Bilgi izafidir.

Konuşmacı konferans vereceği yere arabasıyla gidiyordu. Arabayı yıllardır yanında çalışan sadık şoförü kullanıyordu. Yol uzundu, sohbet etmeğe başladılar. Giderek sohbet kimin işinin daha zor olduğu tartışmasına dönüştü. Şoför patronuna; yaptığı konuşmaların çok basit olduklarını, sonra yolda giderken onun uyuduğunu, dinlendiğini oysa gerçek işi kendisinin yaptığını, kilometrelerce araba kullandığını, bu işin çok büyük sorumluluk ve konsantrasyon gerektirdiğini hatırlattı.

Konuşmacı, "Bu kadar kolay olduğunu düşünüyorsan, neden benim yerime sen konuşmuyorsun?" diye sordu.

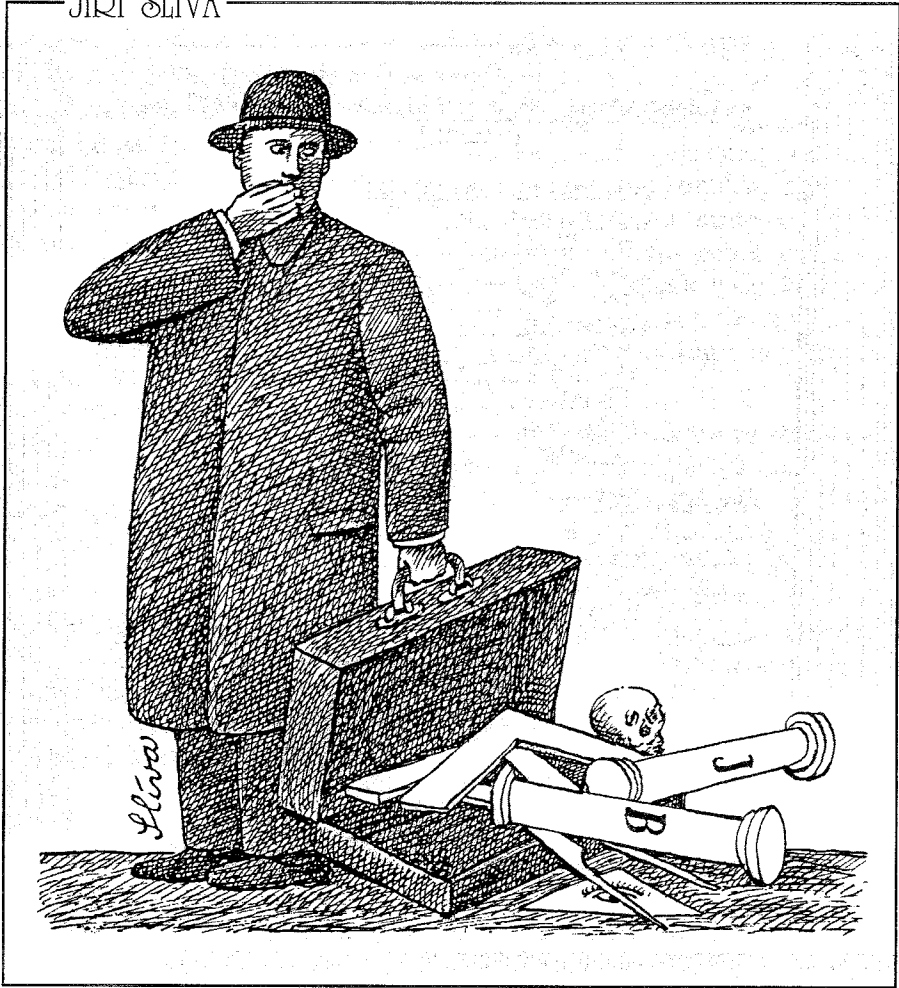
Şoför kısa bir süre düşündükten sonra, "Hep aynı şeyleri söylüyorsunuz, yaptığınız hep aynı konuşmaları o kadar sık dinledim ki, amuda kalkarak bile, ezbere tekrarlayabilirim" dedi.

Ortada meydan okuma vardı. Arabada yerlerini değiştirdiler, şoför arka koltuğa, konuşmacı da şoför mahaline oturdu.

Gerçekten de şoför, hatasız bir şekilde konuşmasını yaptı. Alkışlar bitince, dinleyicilerden biri teknik bir sual sordu. Hazırcevap şoför cevabını hemen verdi:

"Sorunuz o kadar basit ki, (dinleyicilerin arka sırasında oturan gerçek konuşmacıyı parmağıyla göstererek) arka sırada oturan şoförüm bile zorlanmadan cevaplayabilir"

JIRİ SLİVA

Visit of Representation to the
GRAND LODGE of TURKEY

→ Headed By →

Bro Major Sir Ronald Orr Ewing B.T., D.L., J.R.

Right Worshipful Past Grand Master Mason of Scotland

to Demonstrate the
Ceremony of Installed Master
January 1974

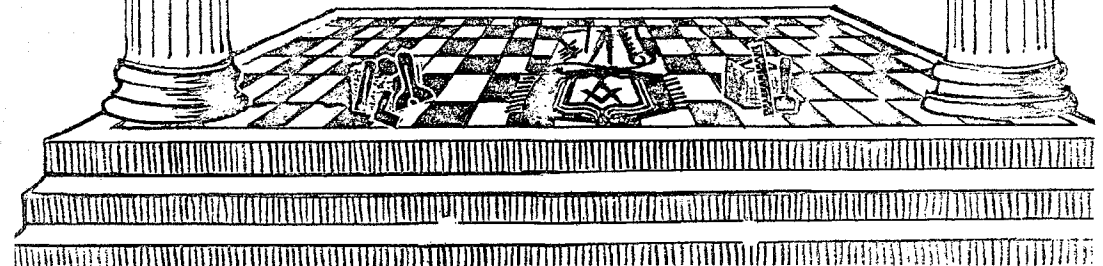
Inst Master: Bro Robert T. Sime,
Inst Master: " Dr. Alex F. Buchan,
W.S.W.: John R. Ferguson,
W.J.W.: Robert Burnett,
S.D.: Brian G. Brown,
J.D.: Gordon D.N. Agnew,
J.G.: James Home,
D.of.C.: John Black,
Chaplain: Rev F. Routhledge Bell
Organist: Dr George Esson,
Tyler: Walter Spiers,

Bro John Aitcheson:

" M.A. Aronson,
" Walter B. Tower,
" Daniel B. Carson,
" Neil H. Clarke,
" John G. Collier,
" Hamish Forbes,
" James B. Gilchrist,
" Jack Gough,
" Arthur Jamieson,
" George Jordan,

Bro George Beagat,

" R. Lindsay Orr,
" Alex Mennier,
" Rev Hector G.M. Millar,
" Andrew McDicken,
" Dr. W. George MacDonald,
" James B. Morrison,
" Robert Murray,
" John Reid,
" David Selbie,
" Robert Smith,

Masonların Dünyasında Bir Gezinti

YURT İÇİNDEN HABERLER

EĞİTİM VE ÖĞRETİM LOCASI ÇALIŞMALARI

Koray DARGA

Mayıs 2000 tarihinde çalışmalarına başlayan Eğitim ve Öğretim Locası P. Muh. Tamer Ayan Üstad Başkanlığında 24 kişilik asli ve yardımcı görevli kadrosu ile Ankara ve İzmir Vadilerinin de katılımları ile çalışmalarını 2001 yılı içinde de sürdürmektedir. "Eğiticilerin Eğitimi" başlığında eğitim çalışmalarını sürdürmekte olan Loca'nın ağırlıklı olarak üzerinde durduğu konu, yeni yayınlarla eksiği ve aksaklığı bilinen hususlarda açıklık sağlanarak en aza indirmektedir.

Bu amaçla Muhakkik Kitabı ile Mahuf Kitabı çalışmaları bitirilmiş, 8 kez Muhakkik ve 1 kez de Mahuf, Genel Eğitim ve Öğretim Toplantısı yanında 4 kez Muhakkik Özel Toplantısı yapılmıştır. Ayrıca, Aday, Çırak, Kalfa ve Üstad Kitaplarının çalışmaları bitirilmiş olup, son kontroller yapılmaktadır.

Yapılacak yeni çalışmalar arasında Rehber, Görevliler, Ma-

sonik Etiket, 100 Soruda Masonluk, Masonik Sözlükler yer almaktadır.

İstanbul Vadisindeki Muhkemem Locaların temsilcilerinin katılımları ile gerçekleştirilen Muhakkik ve Mahuf Eğitimleri, istenilen amaca yaklaşmış ve başarılı olmuştur. Özellikle, eğitimin tamamlanmasını müteakip, katılımcı Kardeşlerin gerek sordukları sorularla, gerekse de katkıları ile çalışmalara yeni bir ivme kazandırmakta olduğu görülmüştür.

İstanbul, Ankara ve İzmir Vadilerinin ortak görüşü olarak benimsenen ilkeler ışığında TBL obediyanısında eğitim birliği, herkes için sürekli bir masonik eğitim gerekliliği, Loca eğiticilerinin eğitilmesi, Kardeşlerin Localarında eğitilmesi, eğitimsel yayınların hazırlanması şeklinde özetlenebilecek Eğitim ve Öğretim Locası'nın çalışmalarında, belirlenen tarihlerdeki toplantılarına Katılımcı Kardeşlerin eksiksiz olarak sütunlarda yer almaları, çalışmalarımıza ışık tutacaktır.

SAĞLIK ODASI

Sinan ONSUN

1995 yılında Bü. Üs. En Muh. Sahir Talât Akev K.'in öncülüğü ve başkanlığında Leon Kuriel, Bernar Şer, Ahmet Akkan, Sinan Onsun, Bülent Arman ve Durmuş Sevinç K. den oluşan SAĞLIK KOMİTESİ İstanbul vadisindeki doktor K.'lerin ve kan verebilecek K.'lerin listesini hazırlamış, bazı hastanelerde cemiyetimiz üyelerine ücret indirimini sağlamış, teklif almak sure-

tiyle K.'lerin toplu sağlık sigortasına önayak olmuş ve Nuru Ziya'daki binamıza da bir sağlık odası kazandırmışlardır.

Ancak zaman içinde işlevini kısmen kaybederek güncel ihtiyaçlara cevap veremez duruma gelen Sağlık Odası, Sinan Onsun K. tarafından yeniden düzenlenerek bir hastaneye yetişene kadar gerekli olan acil müdahale uygulanabilir hale getirilmiş olup Nisan 2001'den itibaren K.'lerin hizmetine girecektir.

YURT DIŞINDAN HABERLER

FRANSA'DA DURUM

18 Haziran 2000 gününde gayri muntazam Fransa Büyük Locası ile "Opera" Büyük Locası bir antlaşma imzalayarak Birleşik Fransa Büyük Locasını kurdular. Aynı gün, bu yeni kuruluş gayri muntazam Yugoslavya Büyük Locası ile de antlaşma imzalayarak, Birleşik Avrupa Büyük Locasını kurdular.

Birleşik Avrupa Büyük Locası, Federasyonu veya Konfederasyonu fikri, son 30 yılda, zaman zaman ortaya atılmaktadır. Böyle bir şemsiye kuruluşa üye olmak özerklikten taviz vermek olacağından ve düzenli bir Büyük Locanın üzerinde hiç bir güç tanınmayacağından, daha çıkış nokta-

sından bu kuruluş gayri muntazamdır.

Fransa'da yaşanan ikinci bir karışıklık, Tampliye Şövalyeleri örgütü ile düzenli Fransa Milli Büyük Locası'nın münasebetlerinin kopma noktasına geldiği ve "Grand Prioré des Gaules" yönetimine bir kaç locanın geçtiği, ayrıca "Massalia ve Saint Vincent" adında bir gayri muntazam Büyük Locanın daha kurulduğu haber alınmıştır.

Fransa'yı ziyaret eden Kardeşlerimizin dikkatli olmalarının gerektiğini ve Türkiye Büyük Locasının, Fransa'da, yalnızca Fransa Milli Büyük Locasını (GLNF) tanıdığını hatırlatalım.

* * *

İNGİLTERE :

BÜYÜK ÜSTAT KENT DÜKÜNÜN İSVEÇ BÜYÜK LOCASINI ZİYARETİ VE İSVEÇ KRALININ KILICI

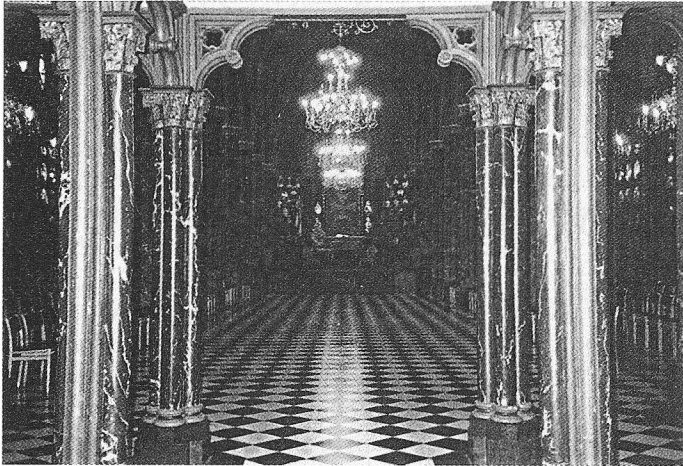
İngiltere Birleşik Büyük Locası ile İsveç Büyük Locası arasında var olan iş birliğinin 200. yıldönümü münasebetiyle, Büyük Üstat Kent Dükü, Büyük Sekreter J. W. Daniel K. ile birlikte İsveç Büyük Üstadı'na karşı ziyarette bulundular. İsveç Büyük Üstadı Nisan 1999'da İngiltere'yi ziyaret etmişti. 30 yıl savaşları esnasında, 6 Kasım 1632'de Kutsal Roma İmparatoru II. Ferdinand'ın generali Wallenstein ile İsveç Kralı II. Gustavus Adolphus'un orduları Naumburg

ve Leipzig arasında, Lützen'de karşılaştılar. Sonuçsuz kalan bu meydan muharebesinde, İsveç Kralı öldü ve kılıcı üstünde ya da yanında kaldı. Sonradan İngilizlerin eline geçen bu kılıcı, 1730 yılında, Büyük Üstat Norfolk Dükü İngiltere Büyük Locasına hediye etmişti. İsveç Masonluğunun patronu İsveç Kralı, Kent Dükünü sarayında misafir etti ve Dük, Krala II. Gustavus'un kılıcını takdim etti. Büyük Sekreter Daniel K. de Kral II. Gustavus'un kılıcı hakkında bilgi verdi.

Karşılık olarak, İsveç Ritinin sonuncu 11. derecesine sahip kıdemli üyeleri arasından en çok 33'üne ve başka obediyanlardan en çok 7 Kardeşe verilen Kral XIII. Carl Krali Nizamının Kumandan

Şövalye nişanı ⁽¹⁾, İsveç Kralı tarafından, İngiltere Birleşik Büyük Locası Büyük Üstadı Kent Dükü'ne merasimle tevdi edildi.

Daha sonra, muhteşem Büyük Loca sarayına gidildi, orada Şövalyeler Sa-

Şövalyeler Salonu

(1) Knight Commander of the Royal Order of King Carl XIII.

lonunda Kent Dükü diğer Kral Carl Nişanına sahip Kardeşlerle tanıştırıldı, bir konserden sonra, İsveç Riti Kent Dükü'ne tanıtıldı, birinci ve üçüncü derece merasimleri icra edildi, St Andrew Locası (4 - 6 dereceler) ile Şapitr ziyaret edildi.

Akşam İsveç Büyük Üstadının verdiği ziyafete İngiltere Büyük Elçisi de katıldı.

7 Kasım tarihli *The Times* ve *The Daily Telegraph* gazeteleri 6 Kasım Saray resmi bültenini yayınladılar. Bültende aşağıdaki cümle yer alıyordu:

"...İsveç Kraliyet Sarayında, İsveç ve İngiliz Hürmasonlarının İki Yüzüncü işbirliği yıldönümünü kutlamak üzere, İngiltere Birleşik Büyük Locası Büyük Üstadı Majesteleri Kent Dükü'ne, İsveç Kralı tarafından Kral XIII. Carl Şövalye Nizamu tevdi edilmiştir..."

* * *

MİLLİ MASON HAFTASI

İngiltere'de 26 Haziran - 2 Temmuz 2002 haftası "Toplum içinde Masonluk" haftası olarak tesbit edilmiştir.

Bu konuda Büyük Loca bildirisi şöyledir: "2002 Mason haftasının amacı Hürmasonluk hakkında halkın ilgisini uyandırmak ve Hürmasonluğun toplum yararına nasıl

çalıştığını göstermektir". Bu amaca nasıl ulaşmayı ümit ettiklerini de bir sonraki cümle ifade etmektedir: "Ülkenin muhtelif yerlerinde değişik zamanlarda tertip edilen faaliyetleri bir haftanın içine sığdırarak, tanıtımı en üst düzeyine çıkarmayı ve halka yerel ve milli düzeylerde hitap etmeyi planlayarak." Böylece Hürmasonluğun tümü teşhir edilebilecek "ve toplumun bir mikrokozmunu oluşturan bütünleşmiş bir cemiyet olduğumuz ispat edilebilecektir."

Büyük Loca lokallerinde tertip edilecek faaliyetleri tesbit etmek, bunları koordine etmek, yapılacak organizasyonlara danışmanlık hizmeti vermek, halk ve medya ilişkilerini ayarlamak üzere bir merkez komitesi kurulmaktadır.

Her Bölge kendi içinde organize edeceği yerel faaliyetlerin düzenlenmesi için komiteler kuracak, komşu bölgelerle tecrübelerini paylaşacak ve merkezi tasarımlarından haberdar edecektir. Bir merkezî data bankası oluşturulacak ve brifing toplantıları tertip edilecektir.

Bu çapta bir organizasyon için Büyük Locanın tecrübesi yetersiz olduğundan, her düzeyde planlama ve koordinasyonu düzenleyecek profesyonel danışmanlar kullanılacaktır.

Bildirinin sonunda, aslında yeni bir şeyin yapılmayacağı, an-

cak, normalinde tüm yıla yayılan faaliyetlerin bu kez, tek bir haftanın içine sığdırılacağı ifade edilmektedir.

Masonik yardım dernekleri ve muhtelif Masonik derece sistemleri ile koordinasyon sağlanacak, İrlanda ve İskoçya Büyük Locaları ile yakın dirsek teması muhafaza edilecektir.

* * *

DAĞCI MASONLAR :

ÇOCUK YARDIM DERNEKLERİNE FON YARATMAK ÜZERE UZBEKİSTAN'DA DAĞCILIK

Üç ayrı handikaplı ve bakıma muhtaç ÇOCUKLARA YARDIM DERNEĞİ' ne yardım götürmek üzere, Londra'da 3409 numaralı "Facta Non Verba"⁽²⁾ Locası, Uzbekistan'da Tienşan dağlarına bir dağcılık faaliyetini organize etti. Gruba en genci 19, en yaşlısı da 77 yaşında olmak üzere 53 kardeş katıldı. Bu kardeşlerden ve ayrıca sponsorlardan toplanan yardım parasının toplamı 140.000.- £ 'u bulmuştur.

* * *

MASONİK KOLEKSİYONCU OBJELERİ ⁽³⁾

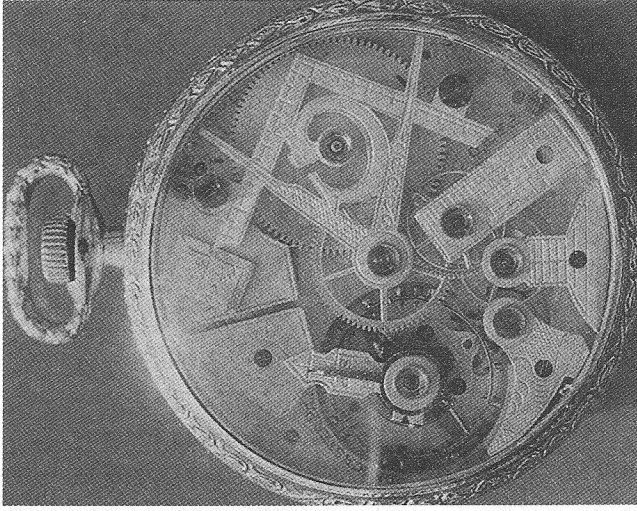
Londra'da 1717 yılında ilk Büyük Loca kurulduktan sonra, Hürmasonluk 284 yıldır hümanist bir Kardeşlik şeklinde dünyaya yayıldı. Halen birkaç milyon üyesi olan Hürmasonluk demokratik düzenin yaşandığı tüm ülkelerde mevcuttur.

Ezoterik - spiritüel büyüme, kültürel - tarihsel büyümeye bağlı olup ülkelerin politik ve kültürel farklılıkları ile yaşanan zaman dilimine göre değişebilir.

Bir cemiyet için bu fevkalade uzun zaman dilimi içinde ezoterik düşüncenin arkasında değişmeyecek bir bütün olarak durabilen ritüel ve geleneklerdir, ve bunlar, değişik sanat formlarına ilham kaynağı olmuşlardır. Örneğin, loca faaliyetlerinde kişisel olarak kullanılan muhtelif ritüelik eşya ve avadanlık, bazen gerçek birer sanat eseri halini almakta ve bu şekilleriyle koleksiyoncuların iştahını kabartmaktadır. Ender bulundukları için daha da kıymetli olan bu sanat eserleri sanatseverler, antika koleksiyoncuları ve özel masonik eşya koleksiyoncuları tarafından aranmaktadır.

(2) Konuşma, iş yap

(3) The Queensland Mason, Şubat 2001

"Masonika" da tabir edilen ve serbest Pazar ile antikacılar da aranarak yapılan masonik eşya koleksiyonculuğu samanda iğne arama ya benzer. Bundan daha elitist ve gizli bir koleksiyoncu eşya pazarı yoktur.

Hollanda'da gelişen bir Avusturyalı ailenin (ki bu dahi çok zor bulunabilecek bir olgudur) işi Masonik koleksiyoncu malzemelerinin ticaretidir. İşlerinin Avrupa'da tek olmasından ve üç yüz yıllık Masonika stoklarının sürekli değişmesinden iftihar ederler.

Stoklarında muhtelif ülkelerden Masonik mücevher ve antika eşya bulunmaktadır: kardeş sofrası kadehleri, altın ve gümüş mücevherat, kılıç ve kamalar, masa, duvar ve cep satleri, bakır kap-

lı oymalar, tablolar, kutular v.s.

Güncel katalogları gibi daha detaylı bilgi edinebilmeniz için, aşağıda bu firmanın koordinatları verilmektedir:

DVE
Worldwide
Masonica, Drs.
Franz J. Varga,
tel: +31-72 562

1633; Fax: +31-72 564 3481;
e-mail: (drs.varga@soneramail.nl)

İNGİLTERE'DE MABETTE AÇILDIKTAN SONRA "FISH AND CHIPS" LOKANTASINDA ÇALIŞMALARINI KAPATAN LOCA

(G. A. Lee, Ön. Bü. Muh. - The Square Aralık 1999)

İngiltere'de bazı localar yararlar hakkında söz verildikten sonra mesaiye ara verirler, regalyalarını çıkarmadan yemeklerini yerler, son tostlardan sonra da locanın resmî kapanışını masa etrafında yaparlar.

1999 Ocak ayında Adelphi otelindeki mabette Üs. Muh. İs'ad töreninden sonra mesaiye ara verilerek barda bir içki içmişler ve sonra da masalarına geçerek yemeğe başladıkları anda otelde yangın çıkmış ve müdürün ikazı üzerine, paniğe kapılmadan, masanın üzerinde duran şarap şişelerini de almayı ihmal etmeden, sokağa çıkmışlardı. Hava ılıktı. Şaraplarını içerek bir saat kadar otelin önünde oyalandıktan sonra, civardaki, kapanmak üzere olan Harry Ramsden'in "fish and chips" lokantasına girdiler, fish and chips yediler ve biraz şarap daha içtiler. Yemek bittiğinde Localarını kapatmadıklarını fark ettiler. İlk önce, arada başka müşterisi kalmamış olan lokantayı tahsis ettiler, sonra da masa etrafında Locanın kapanışını yaptılar. Böylece, tarihte ilk defa, mabet içinde açılan toplantı bir fish and chips lokantasında kapanmış oldu.

Yalnız bu kapanışın muntazam olup olmadığı hakkında tereddüt hasıl olduğundan, Bölge Büyük Locasına danıştılar.

Bu müracaat üzerine, Bölge Bü. L.'sından geriye dönük gelen özel ruhsatın (dispensation) metni şöyleydi:

32 No.lu St. George of Harmony Locası Üs. Muh.'i, Nâzırları ve Kardeşlerine:

Bölge Bü. Üs.ına yazdığınız levhadan, yaşam tehlikesine ne-

den olabilecek bir patlamanın sonucunda oluşan acil durum nedeniyle mekânı aniden boşalttığınız ve Locanızı usulüne uygun kapatmadığınız,

Sonradan, Batı Lancashire Bölgesinde bulunan Harry Ramsden'in fish and chips lokantasına sığındığınız,

Ve fish and chips'le karnınızı doyurduktan sonra bulunduğunuz mekânı usulüne uygun yiyeceklerle tahsis etmiş olduğunuz anlaşılmıştır.

Pek Muh. Bölge Bü. Üs.ı tüzüklerimizin kendisine verdiği yetki ile geriye dönük ve Locanızın ilk toplantısında okunacak olan işbu izni size vermiştir.

MASONİK BUFFALO MADALYASINI KAZANAN KÖPEK

(W.A.C. Hartman - *The Square*, Aralık 1999)

Yardım amaçlı faaliyetlerinde insanlar çok değişik yöntemler kullanmışlardır. Üyelerini muntazam Masonların arasından alan "Order of Buffaloes"ın 1920 yılında başkanı olan Walter Bray K. köpeği "Pie Shop"u bu işte başarıyla kullanmıştı. Buffalo Masonlarının tüm sosyal toplantılarında, Pie Shop sırtına bağlı bir kumbara ile, toplanmış Kardeşlerin arasında dolaşarak dostluk gösterenlere

yaklaşır ve kumbarasına bir madeni para atıncaya kadar yanlarından ayrılmazdı.

Pie Shop, yukarıdaki Büyük Köpek Evine göçtüğü 3 Nisan 1914 tarihine kadar, Aldridge, Staffordshire yetim evine yardım olarak 3394 peni toplamıştı. İngiltere Birleşik Büyük Locası, Pie Shop'a, ölümünden sonra bir Buffalo Yetimhane madalyasını tahsis etmiştir. Pie Shop'un portresi, Grove House, Harrogate'de Buffalo müzesinde teşhir edilmektedir.

ABD : BAŞKAN GEORGE W. BUSH'UN ÜZERİNE YEMİN ETTİĞİ MASONİK İNCİL (*)

(İnternette)ERCÜMENT TARCAN

A.B.D. başkanlığına seçilen sayın Bush, başkanlık andını içeceği gün, elini üzerine koyacağı İncil'in, Washington'daki en eski Mason locası olan St. John Locası'nda yemin kürsüsü üzerinde duran İncil olmasını istemiş.

Yemin töreni günü St. John Locası Üstad-ı Muhteremi, Bir Önceki Üstad-ı Muhteremi ve Sekreterinden oluşan üç kişilik bir heyet bu İncil'i törenle Beyaz Saray'a götürüp, törenden sonra geri getirmekle görevlendirilmişler.

Önceki A.B.D. başkanlarından George Washington da başkanlık andını aynı İncil üzerine içmiş.

KONUŞMA VE OKUMA ZORLUKLARININ TEDAVİSİ

ABD ' de, İskoç Ritinin Güney Jüridiksiyonuna ait, çocukların konuşma ve okuma zorluklarını (dyslexia) tedavi eden 136 klinik, merkez ve program bulunmaktadır. Bu faaliyet okul yaşlarında öğrenme ve ifade zorluğu çeken binlerce çocuğa ve veliye ümit getirmektedir.

BİR ÇOCUK HASTANESİNİN ANATOMİSİ

Egleston (Atlanta) Children's Health Care System:

Kuzey Atlanta'da İskoç Ritinin Merkez Kampusunda doğumdan itibaren 21 yaşlarına kadar çocuklara sağlık hizmeti verilmektedir. Müessesede 165 yatak, 41 değişik pediatrik uzmanlık dalında faaliyet, 645 doktor, cerrah ve diş uzmanı ile 2000 den fazla memur görev yapmaktadır. 1998 yılında 161336 hasta bu merkezde tedavi görmüş ve 45300 çocuk toplam 39.2 milyon Dolarlık parasal yardım görmüştür.

(*) Locaların kullandığı, kapağında Gönye - Pergel bulunan İncil.

Egleston ve İskoç Riti işbirliğiyle,Georgia'da iki ayrı hastanede toplam 400 yatak kapasitesi, yılda 300.000 hasta tedavisi temin edilmektedir. Araştırma ve eğitim faaliyetleri dahil olmak üzere bu çocuk sağlık kompleksinde toplam 800 doktor ile 4000 memur çalışmaktadır.

AVUSTRALYA

QUEENSLAND BÜYÜK LOCASI, BRISBANE

• Queensland Büyük Locası 18 - 20 Ağustos 2000 tarihlerinde Avustralya ve Yeni Zelanda Masonik Araştırma Konseyine (*Australian and New Zealand Masonic Research Council, ANZMRC*) ev sahip-

liği yapmış, bu arada ünlü Masonik yazar ve araştırmacı, Quatuor Coronati Araştırma Locasının Önceki Üstadı Muhteremlerinden, Türkiye doğumlu Yasha Beresner'i de misafir etmiştir.

• Mount Hagen Locası bir göz hastanesine 9000 Avustralya Doları değerinde optik cihaz ile ikinci el 1000 çift gözlük camı hibe etmiştir.

• Queensland Büyük Locası Özürlülere Yardım Derneği Blue Care'e 2400 \$ kıymetinde iki tekerlekli sandalya ile Lösemili Çocuklar Vakfına 20.762.- \$ hibe etmiştir. Büyük Loca yılda 200.000.- \$ Yaşlı Masonlar, Dullar ve Öksüzler Fonuna, 60.000.- \$ da Eğitim Fonuna yardım yapmaktadır.

İNTERNET VE MASONLUK

9659 NUMARALI İNTERNET LOCASININ ÜSTADI MUHTEREM İS'AD TÖRENİ (*) C. L.

Çoğunluk İngiliz Mason olmakla beraber, üyeleri beş kıtaya dağılmış olan İnternet Locası, ağ dostluklarının yanında, sürekli bir Masonik bilgi alış veriş ortamını sağlamakta ve gittikçe bir araştırma locası hüviyetini kazanmakta-

dır. Locanın şifreli sitesi zengin bir Masonik bilgi merkezine dönüşmüştür.

Loca yılda üç kez sanal ortamdan çıkarak, her defasında İngiltere'nin bir başka kentinde resmî toplantılarını tertiplemektedir.

17 Mart günü, Manchester'de Üstadı Muhterem İs'ad törenine katıldım. Bu yıl Üstadı Muhterem seçilen 50 yıllık mason Peter F. La-

(*) İnternetle ilgili ve İngilizce bilen Kardeşlerimiz bu locaya üye olmak için Celil Layiktez K.'e müracaat edebilirler. (LGT'nin 7. maddesi uyarınca İnternet L.'sına üye olmak Büyük Görevliler Kurulunun iznine tabidir.)

nes K., Florida'da ikamet etmektedir ve toplantılara katılmak üzere, yılda üç kez Atlantığı aşmaktadır. 1. Nazır da Hollanda'da ikamet eden bir Kardeşimizdir.

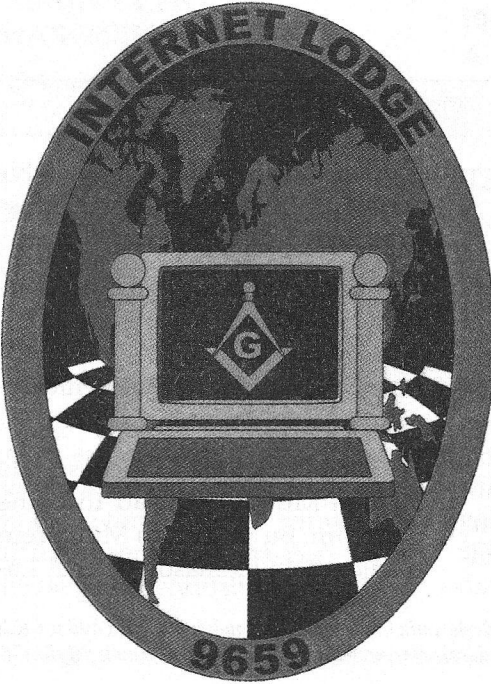
16 Mart akşamı uzak yoldan gelen 26 K., Loca binasının barında buluştuk, sonra, yöneticisi Mason olan, ünlü St. James Kulübünde birlikte yemek yedik. Ertesi günü, yoldan gelenlerin erken ayrılabilmelerini sağlamak üzere, İs'ad merasimi 12.00'de başladı, gündemde başka idari konuların da bulunduğu toplantı 15.15'de kapandı, neş'eli ve canlı müzik eşliğinde kardeş sofrası da 17.15'e kadar sürdü. Hasenat Emininin or-

ganize ettiği piyango 700.- £ getirdi. Toplantıya yaklaşık 120 K. katılmıştı.

Başından sonuna kadar ezbere uygulanan merasimin ilginç bir anında, Üstadı Muhtereme Üstat avadanlıklarını Önceki Üstadı Muhteremlerden biri tekerlekli sandalyesinden verdi.

Yararlarda, locanın geçen yıl yapmış olduğu yaklaşık 4000.- £ luk hasenatın dökümü verilince, Derince İlköğretim Okulunun inşaat fonuna yapmış oldukları 800.- £ luk yardım için teşekkür ettim ve beraberimde getirdiğim derгимizin Kasım ve Şubat sayılarındaki fotoğrafları göstererek, Nisan ayında açılışının yapılacağını bildirdim. Bu bildiri heyecanla karşılandı ve yapılan yardımların yerine ulaşmış olmasının bilincinin çok kıymetli olduğu Kardeşlerce ifade edildi. Toplantıya katılmış olan East Lancashire Bölge Büyük Üstat Yardımcısı K. de, Büyük Locanın 25.000.- £ luk bir yardımda bulunduğunu hatırlattı. (Bu yardım Kızıl Haç - Kızılay yoluyla yapıldığından, direk bize ulaşmadı).

Üstadı Muhterem önümüzdeki yıl için, bilgisayar yardımı ile yaşamlarını sürdüren sakatlar vakfı, "Ability Net"i Hasenat hedefi olarak gösterdi.

SYNOPSIS

Tesviye No. 49; April 2001

Cover: The School built by the Grand Lodge of Turkey in the earthquake area.

P.2: From the Editor: Starting from No. 51, TESVIYE's format will change to a bigger size. We are planning a more dynamic layout and interactive communication with our readers.

P.3: The School building.

P.4: Many kingdoms have vanished but Freemasonry is still there.

P.9: Old Masonic Publications, The Grand Orient (1931 - 1935).

P.14: Master, W.M. and P.W.M. lodges.

P.15: The shortest closing.

P.17: A British prisoners of war lodge, in Yozgat (Central Anatolia) (1919).

P.19: Freemasonry in a storm (Germany and France before and during the War, Part 1).

P.24: 100 difficult questions: What is Freemasonry? Is Freemasonry a secret society? Does Freemasonry have special signs and ciphers?

P.25: Things that you are curious about: The Year of Light - Thomas Paine.

P.28: New Publications: History of Freemasonry in Turkey, V.2.

P.30: Masonic Humour.

P.32: From our archives.

P.33: The new Turkish Lodge of Instruction and its publications.

P.34: The first aid room in the Masonic Hall in Istanbul.

P.34: New situation in France.

P.35: The visit of the Duke of Kent to Sweden.

P.36: The Masonic Week in England.

P.37: Mountain Climbing Masons, Masonica, The Lodge which closed its labour in a fish and chips restaurant, Pie-Shop - the Masonic dog, the Masonic Bible used by George Bush, The Shriners and dyslexia, Child care in Atlanta, News from Queensland.

P.41: Installation ceremony for the W.M. of Internet Lodge No. 9659 in Manchester.

Seçimler oldu.

Şimdi lütfen yeni Üstad-ı Muhterem seçilen kardeşlerden beşinin ismini, yaptığı en son görevi ve hangi yıl tekris olduğunu bulabilirmisiniz?

- 1- İz locasında nihayet ısrarlara karşı koynayarak görev alan kardeşin tekristi insan aya ayak basmadan önce idi. Son yaptığı görev ise, Niko kardeşin aksine nazırlıklardan biri değildi.
- 2- Cevdet kardeş son olarak hatiplik yapmış, 12 Eylül'den çok sonra ama Kuveyt'in işgal yılından önce adı Mavilik veya Adam olmayan bir locada tekris olmuştur.

3- Ruben kardeş Proton Locasına Kıbrıs çıkarmasından iki yıl sonra girmiş. Bundan önce aldığı tek görev Nazırlık değildir.

4- Mavilik locarından olmayan masonik yaşı en genç kardeşimizin son görevi II. Nazırlıktı. Adı Yılmaz ya da Niko değildi.

48. SAYIDAKİ BULMACANIN CEVABI				
LOCA	2. LOCA	5 YIL ÜSTÜ	3 YIL ÜSTÜ	
GÜNEŞ L.	MARTI L.	22 kişi	9 kişi	
NAR L.	US LOCASI	15 kişi	5 kişi	
BEYOĞLU L.	İÇTENLİK L.	14 kişi	7 kişi	
TINIL.	ÇİZGİ L.	17 kişi	4 kişi	
KAVŞAK I.	YONGA I.	20 kişi	10 kişi	

	PROTON LOCASI	ADAM LOCASI	İZ LOCASI	AR LOCASI	MAVİLİK LOCASI	SEKRETERLİK	HATİPLİK	I. NAZIRLIK	II. NAZIRLIK	MUHAKKİKLIK		1967	1976	1980	1987	1990
RUBEN																
DERİN																
CEVDET																
NİKO																
YILMAZ																
SEKRETERLİK																
HATİPLİK																
I. NAZIRLIK																
II. NAZIRLIK																
MUHAKKİKLIK																

İSİM	LOCA	ÖNCEKİ GÖREVİ	TEKRİS TARİHİ

SİZ DE BU SAHİFEDE YER ALABİLİRSİNİZ...

**SINIRLI SAYIDA İTHAL EDİLEN
M.'İK KOL SAATİ
ÖZEL TANITIM FİYATIYLA MAĞAZAMIZDA
SATIŞA SUNULMUŞTUR.**

MURPHY'S DANCE BAR

Nezih Eğlence Mekanınız

*İstanbul Divan Oteli
Tel. : (0 212) 231 43 07*

*Ankara Hilton
Tel. : (0 312) 466 00 54*

METİN MENAHEM K.
(Akıl ve Hikmet)

GROUP METO

*Davetlerinizde, Temel Atma ve
Açılış Törenlerinizde Catering,
Çadır, Süsleme, Ses Düzeni v.s.
Hizmetleri*

Tel.: (0 212) 279 08 69

METİN MENAHEM K.
(Akıl ve Hikmet)

**SET TEKSTİL ÜRÜNLERİ PAZARLAMA LTD. ŞTİ.
TÜRHAN ERGÜDEN
(Devrim)**

• Türkiye distribütörü olduğumuz firmalar ve ürünleri:

- *Jockey International - USA - Erkek, Bayan ve Çocuk İç Çamaşırları*
- *Richel S.A. - İspanya - Erkek Kravatları*
- *Keepers International - USA - Givenchy Markalı Erkek Çorapları*
- *C.W. Hall - İngiltere - Jockey Markalı Erkek Çorapları*
- *Johnstons of Elgin - İskoçya - Erkek ve Bayan kuzu yünü, devetüyü, angora ve kaşmir kaşkollar, eldivenler, battaniyeler.*

Özel veya toplu ihtiyaçlarınız için İktisadi İşletmeyi veya bizi lütfen arayınız.

*Ebekızı Sokak Sosko İş Merkezi B Blok No: 47-48 OSMANBEY
Tel. : (0 212) 241 62 88 Fax: (0 212) 233 22 58*

**İSAD TÖRENLERİ İÇİN
Özel olarak hazırlanmış olan**

- *Madalya - Biju*
- *Kristal*
- *Ahşap*
- *Gümüş*

Ürünleri İktisadi İşletmede görebilirsiniz.

Seçtiğiniz ürünlerin siparişlerini en az 15 Gün önceden veriniz.

İKTİSADİ İŞLETMEMİZİN
İNDİRİM KARTI UYGULAMASINI TAKİBEN
SATIŞ VE TEŞHİR MAĞAZAMIZ DA
HİZMETE GİRDİ

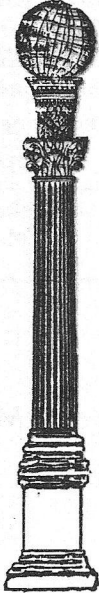
İndirimli alışverişlerimiz için Lo. Haz. Em.'leri kanalı ile K.'lere dağıtılmış bulunan indirim kartlarını takiben indirimli alışveriş anlaşması yapılmış bulunan üye işyerleri tanıtım katalogları da posta kanalı ile K.'lere gönderilmiştir.

Kartını alamamış bulunan K.'lerin Lo. Haz. Em.'ne müracaat ile kartlarını almaları, herhangi bir nedenle adresine üye işyeri kataloğu ulaşmamış olanların İktisadi İşletmemize müracaat ile katalog almaları,

Eş ve çocukları için ek kart arzu eden K.'lerin Lo. Haz. Em. kanalı ile İşletmemize ivedilikle müraccat etmeleri rica olunmaktadır.

İndirim sistemi K.'lerin katkısı ile genişleyeceğinden, uygun göreceğiniz firmaların işletmemiz ile temasını sağlamanızın hepimizin menfaati icabı olduğunu tekrar hatırlatırız.

Yeni satış ve teşhir mağazamız Nur-u Ziya sokak 19 numarada faaliyete geçmiş olup, aşağıda örnekleri verilen

birçok ürün direkt olarak K.'lerimize satılmaya ve/veya teşhir edilmeye başlamıştır:

- Rozet, Biju - Anahtarlık
- Avadanlık Seti - Kravat Maşası
- Hediyelik Eşya
- Kol Saati
- Gümüş M.'ik Yüzükler
- Whisky - Şarap - Şampanya
- Kravat - Çorap - Çamaşır
- M.'ik Kitap ve Dergi
- Kadeh - Fincan - Kupa
- Deri Eşya
- Kristal Mamuller
- Amblemlı Gümüş Ayna - Şamdan
- Amblemlı Çatal - Bıçak - Kaşık
- Tablo
- Müzik Aletleri - CD

İşletmemiz ayrıca aşağıdaki hizmetleri K.'lerin istifadesine sunmaktadır:

- Matbaa işleri
- Plaket, şilt imalatı
- Tenue Blanche için canlı müzik
- Bilgilendirme ve haberleşme panosu.

Her konuda temalarınız için:

İktisadi İşletme:

Aziz Azmet K.

Tel.: 0212 251 26 50

SİZ DE BU SAHİFEDE YER ALABİLİRSİNİZ...

**TENUE BLANCHE ve
ÖZEL GÜNLERİNİZ İÇİN**

Hazırlanmış ve Size Özel Üretilebilecek

- Madalya - Madalyon
 - Rozet - Şilt
 - Kristal - Cam
 - Kadeh - Fincan
 - İğne - Broş ve
 - Özel tasarımlar için

İktisadi İşletmeye en az 15 GÜN önceden uğrayınız.

PİRELLİ

UĞURLU TİCARET

NEZİH UĞURLU

(Humanitas)

Tel. : (0 216) 373 89 85

**MAĞAZAMIZDA SATIŞA SUNULAN
YENİ ÜRÜNLER**

- *Gümüş M.'ik Yüzükler*
 - *Gümüş M.'ik Aynalar*
 - *Kol Düğmesi*
 - *Cep Kartvizitliği*
 - *Kitap Aralığı*
 - *M.'ik Kristal Objeler*

BU SAHİFELERDE
YER ALMAK İSTİYORSANIZ
"İKTİSADİ İŞLETME"DEN
AZİZ AZMET K.İ
ARAYABİLİRSİNİZ
TEL. : (0 212) 251 26 50

TESVİYE DERGİSİ
CİLTLERİ
AZ SAYIDA
SATIŞA SUNULMUŞTUR.

The Princeton Review

Eğitim'de Amerika yolu The Princeton Review ile açılıyor

Amerika'da eğitim görmek istiyorsanız işini iyi bilen profesyonel bir yardıma ihtiyacınız var demektir. O halde, lisans, yüksek lisans programları, lisan ve yaz okullarına başvuru şartlarının inceliklerini bilen, Amerika'nın önde gelen eğitim ve danışmanlık kurumu The Princeton Review'nun sizin için yapabileceklerini görmelisiniz.

Kabul için gereken SAT I, SAT II, TOEFL, GRE, GMAT gibi sınavlara Amerikalı uzmanlar tarafından geliştirilen hızlı soru çözme teknikleri ile bilgisayar destekli ortamda hazırlar.

Eğitim kurumlarının başvuru tarihleri, kabul şartları, coğrafi konumları, eğitim, yurt, yemek ve sağlık sigortası harcamaları, burs ya da kredi olanakları hakkında sizi aydınlatır.

Başvuru formlarının kurumlardan istenmesinden doldurulmasına ve postalanmasına kadar her aşamada birlikte çalışır.

En önemlisi, akademik özgeçmişinizi ve kariyer planlarınızı birlikte değerlendirerek sizin mutlu ve başarılı olacağınız, ailelerinizin ise emniyetiniz konusunda güven duyacağı en uygun eğitim kurumunu bulmanızı ve yerleşmenizi sağlar.

The Princeton Review ile Amerika'da eğitim düşlerinizi gerçeğe dönüştürün.

A. Adnan Saygun Caddesi
Ulus Sitesi 1. Blok No:37/17
Ulus - İstanbul 80600

Telefon: (212) 265 2468 (212) 263 3385

E-mail: info@tprturkey.com

<http://www.tprturkey.com>

